

LICITAȚIE

Cluj publică
ntu furnizarea ma-
aj necesare pentru
și camioanelor în
pă cum urmează:
ină dens. 735/4C la
egal 000.

in ziua de 4 Iunie

Comisiei de li-
Cluj (camera 5 Pri-
și sigilat.

1931.

Municipiului Cluj.

há

ilyen nagy-
lítás a piacon

csó könyvei

- 68 lej
- 34 lej
- 68 lej
- 34 lej
- 170 lej
- 51 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 102 lej
- 102 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 68 lej
- 156 lej

vosztályában

agya az összeg elő-
ellett szállítunk.

detések

ortos lakás, emeleti,
1-re kiadó.

Széchenyi tér 17. sz.
május hó második

gyforgalmu, más vál-
en eladó, áruátvétel
kiadóban.

gy kétszoba, konyha,
strada Paris (Papp

fejt kóser tehén és
egy tehéntől fejt
Schwartz Ignác
en. Reg. Ferdinand

etterem! Rendkívül
mes kiszolgálás. A
ját készítményeim
Cluj, Calea Regie

UJ KELETBEN

XIV. ÉVF.
Cluj—Koi
április 3.
5691 E

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

Ara 5 lej

UJ KELET

Uj Kelet és Kiadóhivatal
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
mező) 10 szám. Telefon 3-72

ELŐFIZETESI ARAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 520 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ARAK:
Egy évre 10 dollár
Egy hónapra 1 dollár (vagy annak
megfelelő pénzben)

Hirdetések tarifa szerinti
kötetnek fel

A francia elnökválasztás

Május 13-án új köztársasági elnököt választ Franciaország. Nem új esemény ez a harmadik francia köztársaság életében, ennek ellenére azonban most talán sokkal több jelentősége van, mint öt évvel ezelőtt. A francia elnökválasztás ugyanis, amely májusban fog lezajlani, nem kimondottan az új államfő személyének pártatlan megválasztására fog irányulni, hanem ellenkezőleg: világnézeti és pártharcok alkalma lesz.

Franciaország ma választoton van. A militarista és antimilitarista szellem küzd egymással, állami és politikai életének minden megnyilvánulásában. Ennek a küzdelemnek ütköző pontjába fog esni a májusi elnökválasztás is, melyen a militarista és antimilitarista eszme fog megütközni egymással. Mert bár a köztársaságok elnökeinek pártatlanul kellene a pártok felett állania, a valóságban mindig úgy áll a dolog, hogy maga az elnök is, aki szintén politikai lény, sok tekintetben kénytelen a maga pártállásának irányában intézni a pártok politikai életének megnyilvánulásait.

Hogy ez mennyire igaz, éppen Doumergue elnök esete bizonyítja, aki bármennyire igyekezett elnöki állását a pártatlanság jegyében viselni, mégis mindig bizonyos előnyt biztosított a militarista szellemnek a pacifista szellemmel szemben. Franciaországban ma a progresszív közvélemény, mely az utóbbi években erősen előretört, határozottan a leszerelés és az antimilitarizmus irányába orientálódik. Ezzel szemben a jobboldali pártok reakciója hallani sem akar a komoly leszerelésről és Franciaország jövőjét, amely természetesen nem tévesztendő össze a katonai és tábornoki pártok jövődjével, kizárólag a szuronyokban látja. Ez a militarista szellem a maga jelöltjét szeretné látni a köztársasági elnöki székben, mert hiszen ezzel a világot szimbolizálna, hogy Franciaország Európában a militarizmus szellemét képviseli. Ez a frakció hallani sem akar Briand elnökségéről, mert, bár Briand egy egészen mérsékelt és tulajdonképpen komolyan nem vehető békepolitikát képvisel, mégis alapjában véve a nemzetek együttműködésének megértésének híve; aki a locarnói dekrétumot csinálta és lépten-nyomon a nemzet-francia kiengesztelődést hirdeti.

A progresszív pártok viszont egyöntetűen Briand elnöksége mellett foglalnak állást, nem annyira Briand személye miatt, mint inkább annak a mentalitásnak védelmében, melyet ez a kienyhedt politikusi képvisel. Az tehát, hogy jobboldali, vagy baloldali világnézetet valló politikus lesz-e Franciaország új köztársasági elnöke, nem teljesen közömbös az európai külpolitika szempontjából, különösen most, amikor a Népszövetség ugyanakkor májusban összeülő ülészakán a leszerelés kérdését fogják megvitatni. Briand, mint külügyminiszter, mindig a jobboldali pártokra való tekintettel, nem csak mérsékelt képviselhetette a külpolitikáját. Az elnöki székben, ha nem is avatkozhat majd bele aktívan a politikai pártok küzdelmébe, — mégis mint Franciaország államfője a békét és a megértést fogja szimbolizálni. Természetesen csak abban az esetben, ha elnöké választják. A francia baloldali pártok erején és akaratán fog múlni, hogy ez valósággá váljon s az elnök személyében ne a militarizmus szelleme kerüljön vissza a francia elnöki székbe.

Az összehívást azonnal követni fogja a felosztatás is? A Jorga-kormány ma délután megjelenik a nemzeti parasztpárti parlament előtt

Károly király a kisantant ujságírói előtt ismételtén kijelentette, hogy nem akar diktaturát

A politikai pártok még nem foglaltak állást a parlament összehívásával szemben, mert nem tudják, hogy mit akar a Jorga-kormány. Egyes verziók szerint a parlamentet azonnal felosztatják

Hatiegan Juliu professzort, a kolozsvári egyetem rektorát erdélyi miniszterre nevezték ki

Bucuresti-Bukarest, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész ország közvéleményének feszült érdeklődése mellett ül össze ma délben tizenkét órakor a váratlanul összehívott parlament. Midőn e sorokat írjuk, még nem lehet tudni, hogy a nemzeti parasztpárt milyen álláspontot foglalt el a törvényhozó testületek megválasztásáról összehívásával szemben. Ez az álláspont mindenestre függ attól is, hogy milyen célja van Jorga professzor kormányának a parlamenttel szemben? Egyes verziók szerint ugyanis Jorga nem akarta brüszkírozni a törvényhozó testületeket azzal, hogy a Monitorul Oficialba tegye közzé a felosztatásról szóló dekrétumot s az összehívás egy udvariassági aktus csupán. Közvetlenül a parlament megnyitása után a miniszterelnök fel fogja olvasni a felosztatásról szóló dekrétumot és az új választások kiírására vonatkozó királyi végzést.

Mit akar Jorga?

Amennyiben ez a verzió megfelelne a valóságnak, nagyon valószínűtlen, hogy a többség barátságosan fogadja a parlamentben megjelenő kormányt. Ha a kormány bizalmi szavazatot is kérne, ugy ezt semmiesetre sem kapná meg. Ha azonban a parlament életét őszig meghosszabbítanák, úgy nincs kizárva, hogy a nemzeti parasztpárti többség hozzájáruljon néhány fontos és sürgős törvényjavaslat, mint például a mezőgazdasági hitelintézet felállításáról és a választási törvény módosításáról szóló javaslatok megszavazásához.

Konfliktus a kormány tagjai között a parlament felosztatásának kérdésében

A mai nap mindenestre meg fogja adni a kellő felvilágosításokat ezekre a kérdésekre. Az Adeverul szerint a parlament összehívása egy kompromisszum eredménye volt. A kormány egyes tagjai, élükön Argetoianuval és Manoilescuval, azt követelték, hogy a parlamentet haladéktalanul oszlassák fel s írják ki az új választásokat. Jorga s még néhány miniszter azon a véleményen voltak, hogy

nem lehet az első szabadon választott parlamenttel szemben ily brutálisan fellépni, figyelembe véve még azt is, hogy ez a parlament ratifikálta Károly király trónralépését.

A parlamentet össze kell hívni és csak abban az esetben kell felosztatni, ha nem hajlandó támogatást nyújtani a kormánynak.

Argetoianu meg van lepve

Jorga elhatározása a két áramlat között mozog. Össze is hívta a parlamentet, de az is valószínű, hogy már az első ülésen fel fogja olvasni a felosztatásról szóló

dekrétumot. A fővárosi lapok mindenestre furescélják, hogy az összehívás ennyire titokban történt és hogy negyvennyolc óra alatt terelték össze a fővárosba a honatyákat. A Lupta szerint

a parlament összhívó királyi dekrétum legjobban Argetoianu és miniszterait lepte meg.

A legutóbbi minisztertanács ugyanis még nem döntött ebben a kérdésben. Jorga egyszerűen fajt accompli elé állította a miniszterait és hozzátette az összehívásról szóló dekrétumot.

Munkában a pártvezérek

A politikai pártok természetesen azonnal megtették a szükséges intézkedéseket a parlament összehívásával kapcsolato-

san. Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt vezére, ki Kolozsváron értesült a törvényhozó testületek összehívásáról, kedden este Bukarestbe utazott, ahová szerdán reggel érkezett meg. A nemzeti parasztpárt vezérő bizottságát szerda este hívták össze, hogy döntsön a párt további magatartása fölött. A vezérő bizottság ülésén nem vettek részt a Svájcban üdülő Mironescu és Popovici Mihály pénzügyminiszter, aki Bécsben gyógykezeléti magát.

Duca csütörtök délelőtt tíz órára hívta össze a liberális párt parlamenti tanácsát. Ugy a nemzeti parasztpárt, mint a liberálisok teljesen tájékozatlanul állanak az eseményekkel szemben és a tényleges magatartásukat csak a kormány szándékainak ismeretében fogják leszögezni.

Dr. Hatiegan Gyula egyetemi tanár Erdély minisztere lett

Bucuresti-Bukarest, április 29. Dr. Hatiegan Juliu professzor, a kolozsvári egyetem rektora ma délelőtt a fővárosba érkezett.

Hatiegan professzort a kormány Erdély miniszterévé nevezte ki.

Politikai körökben tudni vélik, hogy ez a kinevezés felsőbb kívánságra történt. Hatiegan professzor ma délelőtt már le is tette az esküt az uralkodó kezébe.

A mai nap programja

Bucuresti-Bukarest, április 29. Jorga professzor ma délelőtt audiencián volt a királynál. Ez alkalommal megbeszelték a parlament felosztatásának s az új választások kiírásának időpontját.

A parlament egyébként ma délben tizenkét órakor ül össze a képviselői üléstermében, ahol Jorga miniszterelnök fel fog olvasni a rendkívüli szesszió összehívásáról szóló királyi dekrétumot. Ezt megelőzőleg délben feltizenkét órakor Te Deum lesz a patriarchia templomában. Délután három órakor a többségi képviselők értekezletet tartanak, úgy, hogy az érdekelges ülés tulajdonképpen csak öt óra tájban fogja kezdetét venni.

Lapvélemények szerint a kormány több nagyfontosságú gazdasági jellegű törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni. Ezek között szerepel hir szerint a szeszmonopóliumról szóló javaslat is.

A lapok tudni vélik, hogy ha a parlament holnap bizalmatlanságot szavaz a kormánynak, úgy azonnal megjelenik a felosztatást elrendelő királyi dekrétum.

Megjegyzés Jorga és a liberálisok között

Bucuresti-Bukarest, április 29. (Az Uj Kelet tud.) Lapijelentések szerint a kormány és a liberálisok közötti választási kartell tárgyalások igen előrehaladott stádiumban vannak.

Az Adeverul tudni véli, hogy Argetoianu és Duca között már létre is jött a megállapodás, amelynek értelmében a liberálisok számára a kormány listáin 120 képviselő és 30 szenátor mandátumot biztosítanak.

Ilfov megyében Jorga lesz a képviselő, míg a második helyet Aldonescu liberális foglalja el. Vulcan megyében Duca, Buzău megyében pedig Dr. Anghelescu lesznek a listavezetők a kormány listáin.

A király beszéde a kisantant sajtókonferenciájának küldöttségeihez

Bucuresti-Bukarest, április 29. Károly király Őfelsége ma fogadta a kisantant sajtókonferenciájának küldöttségét. A király megengedte, hogy a hírlapírók kérdéseket intézzenek hozzá.

Egyik csehszlovák ujságíró a következő kérdést intézte az uralkodóhoz: — A külföldi sajtó sokat beszél egy romániai diktatura lehetőségéről. Vajon Őfelséged megengedne-e egy diktatura inaugurálását?

— Természetesnek találok, hogy erre a kérdésre válaszolnom kell, — felelte a király. Amióta trónra léptem, mindig a diktatura ellen küzdöttem. Ki kell jelentenem, hogy az alkotmány és a parlamentarizmus elvei alapján kívánok uralkodni. Miniszterelnököm Jorga Miklós személye garanciája az alkotmány tiszteltben tartásának. Kérem, cáfolják meg az ezzel ellentétes verziókat és vessenek véget lapjaikkban ennek a visszatetsző propagandának.

Egyik jugoszláv ujságíró a gazdasági válságról intézett kérdést a királyhoz, aki így válaszolt:

A gazdasági krízis általános és különösen az agrárállamokat sújtja. Minden országnak teljes jóakarattal kell törekednie a válság leküzdésére és azt hiszem, hogy erős takarékosági intézkedésekkel ez sikerülni is fog.

Szombaton veszi kezdetét a kisantant külügyminisztereinek konferenciája Benes, Marinkovics és Ghica részvételével. A konferenciára számos külföldi ujságíró is bejelentette részvételét.

„Ha irott panaszra van szükség keressék ki Bukarestben a memorandumok tömbetegéből“

A visóiparaszatok nem akartak beszélni a nyomoruságokról Jorga máramarosi inspektorának

„Elég volt a panaszok összeírásából, a bizottságokból és az inspektorokból, úgy sem orvosolnak semmit“

Visnul de Sus-Felsővisó, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Birlea Ioan professzor, a „Gazeta Maramuresana“ című hetilap szerkesztője közismert figurája a máramarosszigeti közéletnek. Burkolt antiszemitizmus húzódi meg közéleti működése mögött. Az ő személyére vezetik vissza Catu-neanu professzor meghívását a szigeti Astra kultúrelőadására, amely végeredményében botrányba fult. De éveken keresztül ő volt Máramarosban az egyetlen jorgista román politikus is. Jorga professzor kormányrajutásával Birlea Ioanra is ráköszönt az új napfényre. Néhány nappal ezelőtt Bukarestbe utazott és diadalmasan tért vissza megyéjébe: közigazgatási inspektorra való kinevezéssel a zsebében.

A legújabb inspektor körutja a megyében

A lelkes professzor nyomban hozzáfogott inspektori működéséhez. A régi recept, a régi, megszokott sablon szerint. Körutra indult a nyomorult megyében, a lakosság siralmas helyzetének megvizsgálására, hogy aztán jelentést tegyen Jorga miniszterelnöknek, aki programjába vette az oly keservesen vajudó máramarosi nyomor megoldását.

Birlea professzor vasárnap délelőtt megérkezett Felsővisóra. Ebből az alkalomból összehívta a környék primárjait közös értekezletre. Az új közigazgatási felügyelő terve ez volt: ösmertetni fogja a primárok előtt az új politikai helyzetet, valamint a helyszínen tanulmányozni fogja a lakosság sérelmét, bajait és az okokat, amelyek Máramaros szörnyű nyomorát előidézték.

A visóiak hazaküldik az inspektort

A visói „receptió“ azonban távolról sem volt oly lelkes és barátságos, mint ahogy ezt az új inspektor remélte. Amikor Birlea professzor megjelent a község házában, nagy embertömeg hömpölygött a primária előtt. Az első szempillantásra Birlea professzor nem gondolhatott másra, mint a visói polgárok lelkes érdeklődésére, amellyel az új inspektor küldetése elé néztek. De csak hamar hangok, dübörgő hangok törtek elő a zsigongó tömegből.

— Primár ur, szólítsa távozásra ezt az urat. Már éppen elegünk volt a kormánybiztosokból. A jó isten tudja hány uraság járt már itt. Mindannyian ígérték és nem gondoltak másra, csak, hogy mennél több pénzt keressenek a mi bőrünkön.

Az éhez, kiszáradt torkokból egyre erősebben törtek fel a keserű hangok:

— Eddig már mindenünket elszedték. Mit akarnak még? Ujra írjuk le papírra panaszainkat? Elég volt már! Az urak nagyon tévednek. Tőlünk már semmit nem vehetnek el. Kérni sem kérünk senkitől. Legfeljebb annyit hogy az idegen urasságok ne jöjjenek többé közzénk. Elegünk volt már belőlük.

Forradalmi hangulat... Váratlan, kínos meglepetés. De Birlea inspektor nem rendült meg a népszennyvedély kitörése alatt. Szót kért. Ő beszélni akar a néphez, a tömeghez. A nép elcsendesedett. Meghallgatjuk — hangzott bizalmatlanul a néphangulat szava.

Es Birlea professzor, Jorga miniszterelnök bizalmas kiküldöttje beszélni kezdett. Erőteljes hangon, papi tónus-

ban, gesztusokkal és szónoki lendülettel:

A Jorga kormány tettekkal akar segíteni

— Nagyon csodálkozom e forradalmi hangulaton. Az ilyen metódus méltatlan a józanul gondolkodó román néphez. Kétségbevonom azon jogotokat, hogy rosszulindult kritizáljátok a Jorga-kormányt. Ez a kormány még nem ígért nektek semmit, de most az ígéretek helyett tettekkal akar segíteni rajtatok. Minden egyes polgár adja elő sérelmét a primárián, a primária azt felterjeszti majd hozzám, én pedig személyesen fogom átnyújtani Jorga miniszterelnöknek, aki nekem határozott ígéretet tett arra, hogy első teendői között szerepel a máramarosiak

A Keren Kajemet aranykönyvbe jegyezték be Zsivkovics Petár jugoszláv miniszterelnököt és Marinkovics külügyminiszter nevét

Belgrád, április 29. Vasárnap délelőtt impozáns ünnepség folyt le Belgrádban az ottani Zsidó Nemzeti Szövetség rendezésében. Az ünnepséget abból a célból rendezték meg, hogy nyilvánosságra hozzák a szövetségnek azt a határozatát, mely szerint Zsivkovics Petár tábornok-miniszterelnököt és Marinkovics Noja külügyminisztert a zsidó nemzeti eszme iránt tanúsított jóakarata elismerésül beírták a zsidó nemzeti alap aranykönyvébe.

Az ünnepségen, amelyen a miniszterelnököt Nikolics Milán, a miniszterelnökség legfőbb inspektora képviselte, résztvett a belgrádi társadalom sok számottevő tagja, Belgrád város ve-

URÁNIA | Altalános közkívánatra még vetíti a MOZGÓ JAZZ KIRÁLY

tündérien szép revü filmet, melynek zenekarát PAUL WHITMAN világhírű jazz karmester vezeti. Főszerepekben: JEANNET LOFT, JOHN BOLES és az UNIVERSAL közismert filmház leghíresebb művészei. Monopol Filmcentrál

nyomora.

A tömegből ekkor előlépett egy Laza Itym nevű paraszt. Odaállt az inspektor ur elé és harsány hangon így szólt:

— Ha az urnak irott panaszra van szüksége, akkor menjen fel Bukarestbe, ott minden egyes minisztériumban, minden egyes reszortban vagonszámra hevernek a visói memorandumok és ha tényleg segíteni akar rajtunk, akkor szedje elő a régi memorandumok egyikét, bármelyiket és intézze el úgy, ahogy annakidején kértük. Most azonban nem adunk papírost. Kár pazarolni a papírost. Tehát tegyen úgy ahogy éppen jónak látja.

Birlea Ioan professzor néhány perc leforgása alatt autóba ült és a visóinál barátságosabb fogadtatás reményében utnak indult Borsza felé... (f. l.)

hogy lelőnek. Tessék inkább a délvidekre utazni.

Ekkor elhatározták, hogy a király Cartagena felé utazik. Gyorsan megbeszéltek a lemondásról szóló okiratot, a király aláírta és sietett a királyné lakosztályába, hogy bucsuzzon és megmondja, hogy holnap neki és gyermekeiknek is utazniok kell.

Odakint már várt reá Mirenda hercegné a főudvarmester, aki lekísérte Cartagena-ba. Itt — mint ismeretes — a király hajóra szállott, amely elvitte Marseillebe. A királyné az éjszakát álmatlanul töltötte. Legidősebb fia, Asturia hercegné hemofiliában szenved és éppen ágyban fekvő beteg volt és mit sem tudott az eseményekről. Második fia siketnéma, a harmadik a flottánál teljesített szolgálatot. Hajnalban az egész család autóba ült és az indóház közelében a déli expressz csatlakozott szalonkocsiba szállott. Azonkor alig tett a vonat egy kilométernyi utat szalonkocsit tüzet fogott. A forradalmi vasutasok ugyanis olaj helyett homokot öntöttek a kerekek közé. A király család kénytelen volt egy egyszerű első osztályú kocsiba átszállani. Az utazás közönség főleg amerikai újságírókból állott, akik azt hitték, hogy ilyen módon könnyebben kapnak intervjút a királynétől, vagy környezetétől. Azonban a királyné nem fogadta az újságírókat megtiltotta a környezetének is, hogy nyilatkozzanak.

Egyes városokban a monarchisták tüntetést rendeztek a királyné és a király család számára. Különösen San Sebastianban tüntettek melegen a királyi család mellett. A királynét és környezetét ez a ováció láthatóan megindította.

A nő születési bizonyítvány az arca!

Bájos, üde, hamvas fiatalos lesz, ha arcát Dr. BIRÓ-féle

Havasi Gyopár Crém

mel ápolja.

Szappan, mosdóvíz fokozza a hatást. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárban

— Budapestre szállították a nagybetűs Kuncz Aladárt. Kuncz Aladár kollégája az Erdélyi Helikon kiváló szerkesztője, aki őta komolyan megbetegedett. Betegsége, sajnos, azóta sem javult, bár a kitünőbb és leggondosabb ápolásban részes. Tegnap este azután a nagyvárú Budapestben lakó családjá kivánság felszállították Budapestre, ahova megkezdte. A beteget a pályaudvarról Helikon tanár belgyógyászati klinikájára vitték, ahol tovább fogják kezelni. A kitünőbb sok erdélyi barátja és tisztelője aggodalommal kíséri Kuncz Aladár állapotát és miedőbbi felgyógyulását reméli.

— Vagyonjogi per, mely végrendelet végződik. Berlinből jelentik: Angelen közelében ma délelőtt véres esemény történt. Az eset előzményei közé tartozik, hogy egy Zichs nevű birtokos néhány évvel ezelőtt Schulzig nevű szomszédját földet vásárolt. A vétel miatt per kezelt közöttük, melyet Schulzig elvett. Schulzig 29 éves fia kerékpárral ment Angenburgba és utközben találta zott családjának perbeli ellenfelével. A váltás keletkezett köztük, amelynek nyomán Schulzig több lövést adott. Egyik golyó az asszonyt halálosan megsebesítette, míg Zichs négy golyóval a láva rövid idő alatt kiszenvedett. A lövéstől megbokrosodott lovak a kerékpárral menekülő Schulzigot letaposták. Schulzig aki seibeiből vízretten meg feltudott pázkodni és bemenni Angenburgba, ahol bekötötték seibeit, de minthogy a gyilkosság híre már elterjedt, azonnal letartóztatták.

A spanyol király utolsó két órája Madridban

Hogyan kényszerítette Zamorra Alfonz királyt a trónról való lemondásra?

Párizs, április 29. A párizsi lapok újabban a lezajlott spanyol forradalom részleteiről irnak szenzációteltő cikkeket. Legérdekesebb ezek között a Temps közlése a király és a forradalom vezérének a királyi palotában való találkozásáról.

Április tizenharmadikán — írja az idézett ujság — Madridban köztudomású lett, hogy sok városban a választásokon a republikánusok győztek. Tiszta képet azonban még két nap múlva sem tudtak alkotni maguknak az emberek. A király egész nap tanácskozott a miniszterrel, de a palotában sűrűn megjelent Don Viceto Alcala Zamorra is, aki a király személyi biztonságának érdekében ajánlotta, hogy mondjon le. A király a vidékről egyre befutó hírek hatása alatt nem vonakodott ugyan elhagyni a helyét, de hangsúlyozottan kijelentette, hogy a jogait nem adja föl.

Közben Madridban egymást érték a tüntetések. A tömeg a királyi palota elé vonult és be akart hatolni az épületbe. Zamorra azonban kiállott egy ablak elé és kijelentette, hogy a köztársaság már csak órák kérdése. A király le fog mondani és a palota köztulajdonná válik. Ezért ne rongálják meg, egyetlen ablakát senki be ne zuzza.

Alfonz hallotta a tömeg ordítását. — Mit tegyek? — kérdezte most már

önbizalmában kissé megrendülve miniszterektől. Ha ezek feljönnek, mindnyájukat felkoncolnak.

A minisztertanács is javasolta a lemondást, de biztosítékot kért a királyi család sértetlen elvonulásáért.

Zamorra lázas izgalomban jött vissza. Előbb a kormány tagjaival tárgyalt. A belügyminiszter hosszas beszédben követelt anyagi természetű garanciákat is a király számára, amire Zamorra ingerülten az asztalra csapott.

— Ha önök látták volna a nép magatartását, bizonyára nem jönnének most eféle követelésekkel. Kijelentem felelősségem tudatában, ha két órán belül a király nem utazik a külföld felé, Spanyolország minden nagyobb városában a király híveit, elsősorban a nemeseket és a konzervatívokat a nép darabokra tépi.

A király a szomszéd szobában hallgatta Zamorra fenyegető beszédét és belépett.

— Ha két órán belül távozom, akkor garantálja a családom életét? — kérdezte.

— Abban az esetben a királyné és a királyi gyermekek életéért kezeskedem, de csak abban az esetben, ha holnap, szerdán, ok is elutaznak.

— Rendben van. Elutazom az ország északi részén külföldre.

— Ezt rosszul tesz sire, mert arrafelé erős a köztársasági mozgalom. Biztos,

Női, férfi ruhákat szintelenit, fest tisztít

CZINK, Clu

Törvébasás

A Sebe

Cluj-Ko

Kelet tudgyei közse napok óta visszaélése gyek köztü neví szász fizető polg nem a leg mellékjove nálja fel, földi pá ugyanakkor felháborod Gyula üzl zőbb dolg legutóbb révén kerül ség nagyjót törvény ere talmat a lé lenségek ell az az adóá héten, Szent mindennél Schmiedt ur löttes pénzü nyirbálják hatáskörét.

Szentgyörg tárnok azzal bánya és Seb Salamon Árn

minden to

15 te

Ez a tehénel birójának és rom tagjáná Salamon Árn nére. Nem ér amellyel Sch müveletet vég min, aki a Sá fixfizetéses a Salamon Mór a környéken mon szeszgyá tozása van és akarta inkass já, hogy elha Dávidné tulaj

Mint mond fengerlyesebbe fantasztikus i közás azonban A kisbíró és k ból, Schmiedt a teheneket.

Schmiedt ur gyárát öss tyén

és nem volt há hogy ez a téve

Salamon Árn pénzügyigazgató a furcsa adóbe ünnep volt és a hiába interveni az adóhivatal azokat onnan n senki. Salamon és balra,

Schmiedt ur már az Istent hajlandó szó

Törvénytelenül foglal és törvénytelenül árvereztet Gyula község basáskodó adótárnoka

Schmiedt adótárnok egy szeszgyár adó-tartozása fejében barátai számára elárvereztette a Sebestyén földbirtok 15 tehenét

A pénzügyigazgatóság figyelmébe: hogyan működik és hogyan állapítja meg hatáskörét Schmiedt Gyula gyulai adótárnok. Amikor az adótárnok eltéveszti a házzszámot

A Sebestyén birtok intézője bünvádi feljelentést tett Schmiedt ellen az ügyészségen

Cluj-Kolozsvár, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Gyula kolozsmegyei község lakosságának békéjét hónapok óta egy adótárnok sorozatos visszaélései háborgatják. Ebben a hegyek közti faluban egy Schmiedt Gyula nevű szász adótitviselő viseli az adófizető polgárok gondját és ezt a bizony nem a legjobban fizetett állást olyan mellékjövödelmek kiaknázására használja fel, amelyek gyarapítják ugyan földi pályafutásának örömeit, de ugyanakkor az egész falu közösségének felháborodását is kiváltotta. Schmiedt Gyula üzletkötéseiről a legkülönbözőbb dolgokat mesélik a faluban és legutóbb egy jelentékeny erdőüzlet révén került a falu szájára Gyula község nagyjövőjü perceptora. Schmiedt a törvény ereje által neki juttatott hatalmat a legnyilvánvalóbb törvénytelenések elkövetésére használja fel és az az adóárverés, amelyet az elmúlt héten, Szentgyörgy napján rendezett, mindennél jobban igazolja miszerint Schmiedt ur megérett arra, hogy a fölöttes pénzügyi hatóságok kissé megnyirbálják önmaga által megszbott hatáskörét.

vényességet követelő jószágintézővel.

De, hogy a további intervencióknak még a lehetőségét is megátalja, sürgős intézkedésre szánta magát. Ez az intézkedés is azt mutatja, hogy az Isten háta mögötti faluban az adótárnok ur hivatalos hatalmát arra használhatja fel, amire csak akarja. Mindenki által tudott dolog, hogy adóárverést nem lehet tartani márcól-holnapra, a lefoglalt értékek árverését előzőleg megfelelően nyilvánosságra kell hozni és miután az összes érdekelt szakmák tudomást szereztek róla, lehet az árverést megtartani.

A mérnök ur és a tisztviselő ur...

Schmiedt Gyula adótárnok azonban nem tartja magát a törvényességhez. Ő hamarosan összeszedett néhány érdeklődőt, adótárnoki udvartartásánál elsősorban számbajövő embereket, akiknek jelenlétében pénteken „nyilván-

nos” árverést rendezett. Az árverés összes értékeit a Salamon Mór adótartozása fejében elhajtott Sebestyén féle tehének képviselték. A faluban természetesen azonnal hire ment a dolognak és rövidesen összegyűltek az árverés színhelyén mindazok, akik szívesen megvették volna a teheneiket. Így a község néhány mérszárosa is megjelent az árverésen, akik közül többen nagyobb összegekről szóló betétkönyvekkel igazolták, hogy ki tudják fizetni a tehének árát.

Schmiedt azonban nem engedte meg ezeknek az embereknek, hogy az árverésen résztvegyenek.

Az árverésen csak azok vehettek részt, akiket Schmiedt ur jónak látott erre előre berendelni az adóhivatalhoz.

Ezek az urak Nistorica erdőmérnök és Nemes tisztviselő voltak, akikkel Schmiedt ur meleg baráti kapcsolatot tart fenn. Különösen az előbbivel, Nistorica mérnökkel,

Ha izzad a lába

keze, hónalja, csakis

SUDEOL - kenőcsöt

használjon.

Biztosan gyógyít, anélkül, hogy a bőrnek ártsjon. Kapható minden gyógyszer-értárban és drogériában.

akivel egyébként a fentemlített erdőügyletből kifolyólag is együtt emlegetik a nevet.

Az árverésből Schmiedt ur közös üzletet csinált és a tizenöt tehenet 36.000 mondd harminchatezer lejes nevéstéses árban kézen-közön elárvereztette. A 15-hozott marha értéke testvérek között is 140.000 lej. Az árverésnek látszó körülményei óriási felháborodást keltettek a faluban,

Schmiedt adótárnok az első törvénytelenességét azzal követte el, hogy jogtalanul elvitte Sebestyén Dávidné teheneit, másodsor pedig az előírások szemérmellen megszegésével elárvereztette azokat.

Az érdekelték siettek is figyelmeztetni Schmiedt Gyulát, hogy tetteiért viselnie kell a felelősséget, de az adótárnok kijelentette, hogy ő nem fél senkitől és mindenki, akinek nem tetszik az ő eljárása, elmehet a sóhivatalba.

Természetesen Salamon Ármint nem hagyta annyiban a dolgot és Xantopol ügyvéd útján a kolozsvári ügyészségnél bünvádi feljelentést tett Schmiedt Gyula ellen. A nem mindennapos hivatali visszaélések így a kolozsvári törvényszék előtt lesz folytatása.

Jorga professor harcot hirdet a ruzs és a selyemharisnya ellen

A miniszterelnökség portása utasítást kapott, hogy a kiruzszott ajku és selyemruhás tisztviselőket ne engedje be az épületbe

Bucuresti-Bukarest, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Jorga professor miniszterelnöki minőségében, a jelek szerint, új rendszert és új metódusokat akar az általa vezetett hivatalokban bevezetni. Miniszterelnökké való kinevezése után az első nap reggel hét órakor jelent meg a miniszterelnökségen s miután a szolgálát még nem találta helyükön, elrendelte, hogy azonnal bocsássák el valamennyiüket állásukból.

Ma Jorga újabb rendelettel lepte meg a miniszterelnökség női tisztviselőit. Jorga szigoruan megtiltja a női tisztviselőknak, hogy selyemharisnyában, selyemruhában és ruzsos ajakkal jelenjenek meg hivatalaikban. A rendelet igen szigoru kifejezésekben van megfogalmazva és azonnali elbocsátást helyez kilátásba azoknak a tisztviselőknak, akik ezt az utasítást nem respektálják. A miniszterelnök egyébként nagyon komolyan veszi

ezt a rendeletet, mert utasítást adott a miniszterelnökségi palota portásának, hogy kiruzszott ajakkal és selyemruhába öltözve ne engedje be a tisztviselőket az épületbe.

Hir szerint hasonló intézkedéseket akar Jorga a közoktatásügyi minisztériumban is életbe léptetni. Ugyancsak kötelezővé akarja tenni a miniszterelnök a puritán egyszerűséget rektori minőségben a bukaresti egyetem női hallgatóinak is.

Az utóbbi évek legnagyobb panamája: a Ferro-Chimica

Használt hadifelszerelés helyett új fegyvereket cserélt be ócskára a Ferro-Chimica társaság. 18 milliárd károsodás érte az államot. Újabb panama vádak Teianu volt pénzügyi államtitkár ellen

Bucuresti-Bukarest, április 29. Néhány hónappal ezelőtt hatalmas botrányok között leplezte le a hadügyminisztérium a Ferro-chimica nevű társaság működését. A Ferro-chimica a hadügyminisztérium égisze alatt alakult meg és szerződés szerint arra volt kötelezve, hogy a használhatatlanná váló hadiszereket és katonai felszerelési tárgyakat külföldre szállítva, ott megjavíttassa, vagy megfelelő ellenérték elenében kicseréltesse. A vállalat igazgatósági tanácsába a látszat kedvéért néhány, a politikában is jelentős szerepet betöltő közéleti személyiséget választottak be.

az utóbbi időben igen gyakran foglalkoznak Teianu volt pénzügyi államtitkár személyével, aki nevét különböző panamákkal hozták kapcsolatba. A legújabb jelentések szerint Teianut feljelentették az ügyészségen bizonyos vámvisszaélések miatt. Az ügyészség a feljelentéssel kapcsolatosan különböző aktákat kért ki a pénzügyminisztériumtól.

A pénzügyminisztériumhoz egyébként egyre-másra jönnek a feljelentések a feketeszesz-panamak ügyében. A minisztérium ezeket a feljelentéseket áttette az ügyészséghez.

Most már teljesen nyilvánvaló az olasz-angol-francia flottatárgyalások kudarca

Párizs, április 29. A londoni olasz-angol-francia flottatárgyalások kudarca most már teljesen nyilvánvaló.

Az Excelsior szerint a szövegező tárgyalásokat végkép el fogják napolni és a flottacsökkentés feladatának intézését a jövő évi februári leszerelési világkonferenciára fogják bízni. A lap kedvetlenül állapítja meg, hogy ezuttal Róma és London közös fronton állottak szemben Párizssal.

Politikának cikket irt, amelyben a leszerelés kérdésével foglalkozva utal a népszövetségi alapokmányban és a versaillesi békeszerződésben a győztesek által vállalt kötelezettségekre s egyenlő elbánást kér a fegyverkezés, illetve a leszerelés terén győzteseknek és legyőzötteknek egyaránt. Seeckt egyébként a cikkben azt hangoztatja, hogy a leszerelés kulcsa Amerika kezében van, mert az Egyesült Államok a hadiadósságok visszafizetésére irányuló kényszerítéssel rábíratja a világot a leszerelés végrehajtására.

Bukarest, április 29. A fővárosi lapok

Belgrád, április 29. Seeckt tábornok a

Salamon és Salamon az mindegy

Szentgyörgy napján Schmiedt adótárnok azzal lepte meg a monostori kőbánya és Sebestyén birtok intézőjét, Salamon Ármint, hogy

minden további nélkül elhajtott 15 tehenet a birtokról.

Ez a tehenelhajtás Gyula község kisbírójának és a községi tanács még három tagjának jelenlétében történt, Salamon Ármint erélyes tiltakozása ellenére. Nem érdekeltlen az az indokolás, amellyel Schmiedt adótárnok ur ezt a műveletet végrehajtotta. Salamon Ármint, aki a Sebestyén birtoknál, mint fixfizetéses alkalmazott működik, fia Salamon Mór szeszgyárosnak, akinek a környéken van szeszgyára. A Salamon szeszgyárnak jelentékeny adótartozása van és Schmiedt adótárnok ugy akarta inkasszálni Salamon Mór adóját, hogy elhajtotta az özv. Sebestyén Dávidné tulajdonát képező teheneket.

Mint mondtuk, Salamon Ármint a legerélyesebben tiltakozott Schmiedt fantasztikus intézkedése ellen. A tiltakozás azonban nem használt semmit. A kisbíró és kollegái a község tanácsából, Schmiedt ur rendeltére elhajtották a teheneiket.

Schmiedt ur Salamon Mór szeszgyárát összetévesztette a Sebestyén féle birtokkal

és nem volt hajlandó tudomásul venni, hogy ez a tévedés — törvénytelen.

Schmiedt ur árvezetet

Salamon Ármint azonnal a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál akart tiltakozni a furcsa adóbehajtás ellen. De aznap ünnep volt és a pénzügyigazgatóságnál hiába interveniált. Schmiedt behajtatta az adóhivatal udvarára a marhákat és azokat onnan nem tudta visszaszerezni senki. Salamon hiába futkosott jobbra és balra,

Schmiedt ur kijelentette, hogy ő már az Istentől sem fél és nem volt hajlandó szóba sem állani a tör-

MOZGÓ

ALY

HITMAN világhírű jazz
HN BOLES
ei. Monopol Filmcentrala

essésk inkább a délvidéke

ározták, hogy a kirá
utazik. Gyorsan meg
lemondásról szóló okirat
és sietett a királyné lá
gy bucsuzzon és megmond
p neki és gyermekeikkel

várt reá Mirenda herce
r, aki lekíserte Cartagena
meretes — a király há
amely elvitte Marseillebe

z éjszakát álmatlanul tö
bb fia, Asturia hercege
z enved és éppen ágyba
t és mit sem tudott az es
odik fia siketnéma, a has
nál teljesített szolgálata
egész család autóbá ült
elében a déli expresszba
ocsiba szállott. Azonba
t egy kilométernyi utat,
t fogott. A forradalm
nisolaj helyett homok
erekek közé. A kirá
n volt egy egyszerű els
k átszállani. Az utat
k amerikai ujságírók
hítték, hogy ilyen mód
pnak intervjút a király
nyezetétől. Azonban
fogadta az ujságírókat
környezetének is, ho

kbán a monarchisták tí
k a királyné és a kirá
Különösen San Sebesti
nelegen a királyi csalá
nyét és környezetét ez
n megindította.

tési bizonyítvány

az arca!

de, hamvas fiatalos
arcát Dr. BIRÓ-féle

Guopár Crém

mel ápolja.

dóvíz fokozza a hatás
és illatszertárban

szállították a nagybe

Kuncz Aladár kollégá

kon kiváló szerkesztője

an megbetegedett. Bet

óta sem javult, bár a le

gondosabb ápolásban

te azután a nagyrésze

ó családjá kívánság

Budapestre, ahova meg

át a pályaudvarról Her

ászati klinikájára vit

ják kezelni. A kitűnő

átja és tisztelője agy

átja Kuncz Aladár állap

gyógyulását reméli.

per, mely vérengzés

ből jelentik: Angenbu

előtt véres esemény

előzményei közé tart

nevé birtokos néhány

ulzig nevű szomszédja

A vétel miatt per ke

melyet Schulzig elve

29 éves fia kerékpár

gba és utközben talál

perbeli ellenfelével. S

ett köztük, amelynek

ig több lövést adott

asszonyt halálosan m

Zichs négy golyótl

alatt kiszendvedett. A l

lott lovak a kerékpár

zigt letaposták. Schulz

zetteen még feltudott

menni Angenburgba, a

t, de minthogy a gyilk

terjedt, azonnal letart

és balra,

ANK, Clu

Maniu Gyula semmit sem tudott Károly herceg visszatéréséről!

Pamfil Seicaru feltűnő cikke a Curentulban az uralkodó trónralépésének körülményeiről

Bucurest-Bukarest, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Lassan nyilvánosságra kerülnek azok a körülmények, amelyek között az elmúlt év júniusában Károly herceg visszatért az országba, hogy elfoglalja trónját. A Curentul legújabb számában Pamfil Seicaru, a lap főszerkesztője és ismert publicista foglalkozik ezzel a kérdéssel. Az apropost Pamfil Seicaru számára az adta meg, hogy a Lupta című bukaresti lap már napok óta energikus kampányt folytat a jelenlegi parlament feloszlatása ellen. A Lupta különböző argumentummal támasztja alá állásfoglalását, többek között azzal, hogy ha egyéb érdeme nem lett volna a jelenlegi parlamentnek, mint Károly király trónraültetése, már az is eligendő volna a jelenlegi parlament történelmi jelentőségének kihangsúlyozásához.

Pamfil Seicaru kétségbevonja, hogy az uralkodó le volna kötelezve a „restauráció parlamentjének” szemben s a következőket írja:

„Egy szép napon...”

„Joga volna csakugyan a „restauráció parlamentjének” nevére, ha előkészítette volna a dinasztikus válság megoldását, ha megvitatta volna a január negyedik aktust, ha hosszú viták után arra a konklúzióra jutott volna, hogy meg kell semmisíteni a monarchikus folytonosságot megszokott aktust és ha delegációt menesztett volna Károly herceghez, kérve, hogy jöjjön vissza az országba s foglalja el trónját.

Mi történt azonban. Egy szép napon, amidőn a parlament a legszorgalmasabban szavazta a törvényeket és különösképpen igyekezett gyorsan keresztülvinni a Stewart szerződést és a telefonkoncessziót, váratlan hír terjedt el a legnagyobb pánikot és felfordulást idézve elő: Károly herceg megérkezett. A kormány tagjai közül senki sem tudott semmit. Grigore Junian, aki ismerte az uralkodó terveit, senkit sem értesített a dolgokról. A nemzeti pártok között az a tréfákra hajlamos, vásott fia befejezett tények elé akarta állítani a Maniu Gyulát. Manoilescu, aki a visszatérésben aktív részt vett, sokkal inkább azon volt, hogy egyetlen szót se ejtsen ki száján. Ezért Károly herceg érkezése a legresembebb zavart váltotta ki. Az előre nem látott események nem igen szokták inspirálni a politikusokat. Maniu meghajolt, miután a régenstanács többségében a monarchikus folytonosság restaurálása mellett volt. Az alkotmányos formáság végbement tehát.

Ha Maniu vétót mond

Tegyük fel, hogy Maniu, mint az alkotmány betűinek fanatikus védője, szembeszállt volna a január 4-i aktus szétválasztásával? Mi történt volna, ha a nemzeti pártok között a parlament vétót emel. A régenstanács azonnal feloszlatta volna a parlamentet, Averescu marsall kormánya pedig nem választásokat írt volna ki, hanem egész egyszerűen népszavazást rendelt volna el Románia monarchikus berendezkedése fölött. Egy évvel ezelőtt az akkori atmoszférában, midőn az egész ország deliriumos egzaltációjában hitte, hogy Károly herceg visszatérése a bajok megszűnését jelentik, a népszavazás pedig egy felséges egyhangúsággal nyilvánkozott volna meg.

Maniu Gyula a reális helyzet robusztus ösztönösségre való megérzésével megértette az idő szavát és ratifikálta a befejezett tény, amelyet az ország amugyis ratifikált már. A parlament nem tett egyebet, minthogy az alkotmányos közjegyző hivatalát teljesítette. Természetes dolog, az országnak nagy szolgálatot tettek azzal, hogy megóvták a népszavazás felesleges zavarától, a monarchia pedig a választottság jellegét öltötte volna magára a

folytonosság vonalának megőrzése helyett. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a hadseregben erőteljes áramlat nyilatkozott meg Károly herceg mellett.

Ki vetett véget a dinasztikus válságnak?

A dinasztikus válságnak tehát maga Károly herceg vetett véget saját akarataival, eltávolítva a régenstanácsot, amelynek tekintélye teljesen romba volt döntve. A nemzeti pártok között a kormány és a parlament szerepe mindössze annyi volt, hogy ratifikáljon egy olyan helyzetet, amely ezen faktorok részvétele, sőt tudta nélkül állott elő.

De tegyük fel, hogy Maniu Gyula ké-

sített volna elő mindent és ő állította volna az országot a befejezett tények elé. Vajjon azt jelentette volna, hogy az uralkodó lekötöztette Maniunak? De hiszen a király a legfőbb bíró szerepét tölti be s a nemzeti érdekeket személyesíti meg, el sem képzelhető tehát, hogy valakivel szemben az ország lakói közül lekötöztetett lehetne. Egy király, akinek kötelezettségei vannak, egy király, akinek uralkodása erkölcsi hálákra van bekebelezve, a valóságban nem tekinthető uralkodónak. Ez azonban csak feltevés. A valóságban a jelenlegi parlament fenntartása érdekében nem lehet azt az argumentumot felhozni, hogy ez a „restauráció parlamentje”.

Piros, sárga, lila — a spanyol köztársasági lobogó színei

Párizs, április 29. A madridi köztársasági kormány rendeleti uton szabályozta a zászlókérdést. A köztársaság színei: piros-sárga-lila, a háromszínű csik vízszintes elhelyezésben.

A köztársasági spanyol kormány egyébként nem döntött a párizsi dip-

lomáciai képviselő személyéről. A kérdés megoldása ugylászik, némi nehézségbe ütközik, mert Maragno dr., akinek a követtséget felajánlották, kijelentette Leroux spanyol külügyminiszternek, hogy a megbízatást nem vállalja.

Svédország légi mentőexpedíciót küld Wegener és Watkins felkutatására

Az expedíciót Ahrenberg svéd oceanrepülő vezeti

Stockholm, április 29. A svéd kormány repülőexpedíciót szervez Grönlandba, az ott eltűnt tudományos expedíció tagjainak felkutatására. Két ilyen expedíció résztvevőinek megmentéséről van szó. Az egyik Wegener német professzoré, aki geológiai kutatások céljából ment Grönlandba, a másik pedig Watkins angol meteorológusé, aki egy angol légiforgalmi vállalat megbízásából ment Grönlandba, hogy az ottan időjárás viszonyokat tanulmányoz-

za. Watkins expedíciójának a jelentéséről függ ugyanis, hogy megindítják-e a rendszeres légijáratokat Anglia és Kanada között Grönlandon keresztül. Wegener professzortól már négy hónap óta nem jött rádiójelentés, Watkins pedig három héttel ezelőtt adott utoljára életjelt magáról.

A mentőexpedíciót Ahrenberg ismert svéd oceanrepülő fogja Grönlandba vezetni.

Max Linder, az egykori híres moziszínész féltékenységi mániában szenvedett

Párizs, április 29. 1925 november 1-én egy párizsi szállodában — mint emlékeztetés — holtan találták Max Lindert, a híres moziszínészt alig huszéves feleségével együtt. Max Linder két évvel halála előtt nősült és elvett egy alig tizenhétéves fiatal leányt, akit azonban rögtön az esküvő után olyan hallatlan féltékenységgel gyötört a majdnem ötvenéves férj, hogy a fiatalasszony számtalanszor panaszkodott minden ismerősnek. Gyakran minden ok nélkül revolverrel fenyegette az asszonyt vagy a legbrutálisabban rátámadt. A nő egyes esetekben csak úgy menekült meg férje durvaságainak kitöréseitől, hogy térdelőn könyörgött

bocsánatért, holott nemcsak ő, de mindenki más is tudta, hogy nem volt hibás. Max Linder végrendeletében úgy rendelkezett egyéves kisleányának a jövőjéről, hogy a gyermeket fivére nevelje fel, még pedig „Kifogástalan asszonnyá, akiben meglegyenek mindazok a tulajdonságok, amelyek édesanyjából hiányoztak.” Max Linder anyósa, özv. Petersné pert indította a párizsi polgári bíróság előtt veje végrendeletének a megsemmisítése iránt azzal az indoklással, hogy Max Linder örült volt, amikor a végrendeletet csináltatta. Beadványában elmondta azt is, hogy Max Linder körülbelül negyvenéves korában ismerkedett meg a

fiatal lánnyal, aki inkább leánynak, mint feleségének illett volna és kieroszakolta a szülőktől a házassághoz való beleegyezést.

Tanuk vonultak fel a tárgyaláson, akik igazolják, hogy Max Linder nem is egy ízben többek jelenlétében a perverzítés szobrának nevezte feleségét és kijelentette, hogy annak feltétlenül el kell tűnie a föld színéről. Egy svájci orvosprofesszor a bíróság előtt úgy vallott, hogy megállapítása szerint Max Lindert nem lett volna szabad emberek közé eresztetni, mert tébolydában a helye és ha neki módjában áll, akkor feltétlenül elmeegógyintézetbe záratta.

Az első tárgyalási napon a bíróság befejezte a bizonyítási eljárást, majd Massé államügyész mondotta el beszédét. A bíróság az ítélethozatalt nyolc napra elhalasztotta.

Az első orvosnő zsidó volt

— Reflexió az Uj Kelet „Százéves a világ legelső orvosnője” címmel az 1931. április 26-i számban megjelent cikkhez —

Egy diák ismerősöm könyvet vezet arról, hogy ki zsidó a világhírű emberek közül s midőn tanárai magyarázat közben ezek közül egyet megemlítnek, szép eszében mindig csak annpit mond: Ez is zsidó.

En nem vezetek ilyen könyvet, de ha már az Uj Kelet cikkirója Harriett Clibi asszonyt teszi meg a világ első orvosnőjének, úgy az igazság kedvéért nem hallgathatom el, hogy az első orvosnő, aknek létezéséről hiteles adatunk van, zsidó asszony volt s avatásának 500 éves fordulóját már 38 évvel ezelőtt megünnepeleltük volna, ha rá gondoltunk volna. Ugyanis 1376 november 7-én kapott Sziciliában diplomát Virdimura asszony, egy Pascal nevű felesége. Tervekedés elkerülésére az oklevél megemlíti „Virdimuram Judeam uxorem”, „Virdimura, a zsidónő”. (Az okiratot eredetiben a Documenti per servire alla stroia di Sicilia VI. bárki megkaphatja.)

De Virdimura asszony nem volt az egye dül zsidó orvosnő. 1288-ban Mainzban, 1399-ban Frankfurtban, 1419-ben Würzburgban is találunk zsidó orvosnőket. A würzburgi Sára orvosnő 1419-ben még nemesi birtokot is tudott keresetéből — a nagy adó ellenére is — venni, ami arra mutat, hogy az elfogultnak ismert középkor e téren megelőzte a mult századbeli s részben még ma is fennálló előítéletet, mely a női orvosokkal szembeni rezerváltságban jut kifejezésre.

Ha ennyit mondhatnánk csak Virdimura asszonyról, úgy az ő jelzője csak az lenne: „az első orvosnő”. De az ő neve mellett az áll: „az első zsidó orvosnő”. A zsidó jellegét nem a neve mellé tett „Judea” (zsidó nő) jelző adja meg, hanem az oklevélben kitüntetett indoklás, mely szerint Virdimura asszony azért kér működési engedélyt, hogy a szegényeket, kik nem bírják a horribilis kezelési díjakat, ingyen gyógykezelje. S ha ehhez hozzátesszük, hogy ezt abban a középkorban teszi, melyben a zsidóság életének legsötétebb korszaka játszódtott le, midőn minden erő összefogott a zsidók ellen, akkor a Virdimura asszonyok életüket épp az ellenük támadt és elpusztításukra törekvő embertársaik megmentésére szentelik, nem anvagiakért, hanem embertársi szeretetből. S ez adja meg Virdimura asszonynak a zsidó jellegét.

De a Virdimura asszonyok ma sem veszték ki a zsidóságból. A gazdaságilag beteg emberiség meggvívására utat keresők között ma is mindig és mindenütt ott látjuk a „zsidó orvosokat”, kik közül, ha egy-kettő birtokot vásárol is, mint Sára asszony Würzburgban, legtöbbje azonban mindenét, egész életét feláldozza önzetlenül csak azért, hogy gyógyítsa a szenvedő társadalmat.

S ha pedig előmozdították a célt, eltűnnek, feledésbe merülnek, mint Virdimura asszony s századok után előjönnek a Harriett Clibi és maguknak vindikálják az elsőbbséget. De nekünk zsidóknak ez nem új. Már évszázadokkal ezelőtt hirdette nekünk a Predikátor (Kohélet I. 10—11.): Van dolog, melyről azt mondják: nézd ez új! — rége meg volt az ősidőkben. Nincs megemlékezés az előbbiakról s az utóbbiakról sem, akik lesznek, majd nem lesz megemlékezés azoknál, kik legutóbb lesznek.

Lövy Miklós (Marosvásárhely)

A K

A vád

Bucuresti-B resti második megfogatkozotatják a komnek tárgyalás háromszáz olvasása tölti hadbírósi je gon olvassa a az egyes ké ismerteti azok lyeke a letar galóbíró előtt kémcsoport m von le bünössé „I sé

Megirtuk, h Calis mérnök r gyalást fel kel tárgyaláson Ca a hadbírósi gót lététől, mert b dache utasítás ték. A mérnök beteg és ezt bá Costandache maga betegsége A hadbírósi és folytatták a az a rész ke Verzaru őrnagy Verzarut Paul niai kémszerve le. Az őrnagy l vezet szolgálatá

Ez Ve Paul Solomon meg és ott dolg Az őrnagy havo lejt kapott mun vándorolt, dolgo osztályánál is. kérte oly gyakra nél több inform a szovjetnek. S hallgatása során jelentette, hogy zaru működésévé belőle.

A szö A következőkk lalkozik a vádir tokat teljesített ezenkívül pedig két töltötte be és az apró csoport kedőnek adta kis hija volt, h fogták a szigura dezték a szállod Weber, hogy ig annyira meggon képező gépet és hozott magával. lélekjelenlétének hogy akkor sike gokat. Weber azt ágensnek, ho azért van szüks akar csinálni a k motívumoknak.

Hisszú hozza nyugal

Ezután Faimbo a vádirat. A vád lomát szerzett n zott a jasi egy Averbuch javas zette, ahol ugva szerepét töltöte tést kapott. Csak Faimboim kérte hogy szabadságo munka teljesen következő megjeg

„Hisszük, hogy fog, meg fogja m séges nyugalmat, tevékenység után.

Franz Hruza, fényképeze volt piperei repülőtér központnak szakf azonkívül számos

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság CLUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket előnős kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKJAI: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkéi 143 millió lei

AFFILIÁLT INTÉZETEI: Tordaaranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szt.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takaré- és Hitel Rt. Szászrégenben és Népbank Rt. Bánffyahunyadon, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz!
Áruraktárai a vasut mellett.

Les/állított árak mellett, vegyileg fest, tisztít „UNIO” Cluj

A cionista politika mai kurzusa

Az arabok táborában egyre nagyobb tért hódít az angol kormányral és a zsidókkal való megegyezés gondolata

A „Haarec“ megállapítja, hogy minden politikai machináció ellenére gazdasági téren lépések történtek a két nép együttműködésére

A donista ellenzéki pártok mérséklhetősége és Weizmann visszavonulása egyengetik a pártközi koalíció lehetőségeit

Cluj-Kolozsvár, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A cionista politika jelenlegi kurzusa három döntő tényező körül forog: a mandatárius hatalom, az arabok és a Cionista Világszervezet belső krízise. Három sorsdöntő faktor a zsidó országépítés fejlődésében. És belátható ideig ez a három tényező fogja meghatározni ennek a fejlődésnek az irányát és tempóját is. De az is bizonyos, hogy ezek a tényezők függő viszonyban állanak egymással. Ezt tapasztaltuk a múltban és a mai politikai adottságok is ezt sejtetik bele a jövőbe. A múlt világosan és a tanulság erejével tárja fel azt az igazságot, hogy a mandatárius hatalom, illetve a mandátum gyakorlásával felruházott angol közigazgatás magatartása determinálta — hanem is közvetlenül, — az arabok politikai atitüdjét is a zsidó országépítéssel szemben. A kormány kétkulacos politikája, határozatlansága, a palesztinai közigazgatás burkolt rosszindulata a cionista törekvésekkel szemben, az arabokkal való bátorító kacérkodás, — minden bizonylatlanul határozó erővel dobta előre az arabok szenvedélyét és harciasságát a zsidók ellen, amely az emlékezetes palesztinai zavargásokban érte el véres csúcspontját. Az utóbbi napok eseményei azonban azt mutatják, hogy a kormány határozottsága, becsületessége igenis alkalmas arra, hogy az arabok szenvedélyét, harcias lendületét lefokozza és az arab népet egy józanabb és békésebb politika irányába terelje. És még valami. Talán ez a legfontosabb: a cionista tábor erőssége, vagy gyengesége kétségtelen fokmérője a mandatárius hatalom és a zsidóság közötti, illetve az arab-zsidó viszonyoknak. Ez az álláspont egyre erősebbé és tudatosabbá válik a zsidó közvéleményben.

Három döntő tényező, három irányba tereli a cionista mozgalom mai válságát, amely a látható jelek szerint a kibontakozás küszöbéhez érkezett el.

Az angol kormány, a zsidók és az arabok

Megírta az Uj Kelet, hogy az angol kormány be sem várta az arab exekutív hivatalos választ a londoni round-table konferencia összehívását illetően, hanem tudomásul véve az arab sajtóban megjelent nyilatkozatokat, április 22-én Londonban felvette a folytatódó tárgyalásokat a Jewish Agency képviselőivel. A kormánynak ez a lépése kétségtelenül válasz akar lenni az arabok intranzigens magatartására. Az arabok ugyanis, ezekben a nyilatkozatokban visszautasították a kormány meghívását és amellet foglaltak állást, hogy a kormány a zsidóktól függetlenül Jeruzsálemben tárgyaljon az arabokkal a földfejlesztési terv fölött.

Enyhülés az arab táborban

A Macdonald levél és az angol kormány határozott fellépése nem tévesztette el hatását Palesztinában. Az arab sajtó, — amely eddig féktelen uszítással reagált minden olyan megnyilatkozásra, amely a kormány vagy a Jewish Agency részéről az arab-zsidó megegyezést célozta, — az utóbbi napokban higgadtabb hangnemben kommentálja az eseményeket. Különös feltűnést keltett az „Assirat el Moustakim“ című arab lap legutóbbi vezércikke, amely felszólítja a zsidókat, hogy a megegyezésre vonatkozó javaslatokat hozták nyilvánosságra, hogy az arabok tárgyalhassanak fölöttük. Az arabok

és a zsidók közötti bizalmas tárgyalásokat azonban céltalannak tartja a lap és szerinte az arab közvélemény sohasem ösmerné el az ilyen tárgyalásokat.

Az arabok a kommunis-tákra hártják a hadjuri gyilkosság vádját

„Ul Djamai ul Arabia“ című arab sajtóorganum szembeszáll azzal az áramlattal, amely a Londonban való arab delegáció kiküldése mellett foglalt állást. A lap ezzel kapcsolatosan kétségbevonja azt, hogy egy ilyen lépés hasznos lenne az arab ügynek. Ha a kormány tárgyalni akar az arabokkal a földfejlesztési tervről, akkor ezt Palesztinában a kormányzó útján is megteheti. A zsidók által javasolt round-table konferenciát illetően, az arab lap arra szorítkozik, hogy egy ilyen konferencia létrehozása kérésztülvihetetlen.

A Hadjuri tragikus gyilkossággal kapcsolatosan az arab sajtó válaszul a zsidó lapok éles cikkeire, tiltakozik az ellen, hogy a gyilkosságot az arab népre hártják. Azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy a gyilkosság a kommunisták műve volt, akik ezáltal egymásra akarták uszítani az arabokat és a zsidókat. Az arabok épp úgy fájlatják a tragikus eseményt, mint a zsidók.

A palesztinai héber sajtó az arab kérdéstről

A „Haarec“, foglalkozván a londoni tárgyalásokkal, megállapítja, hogy bár mennyire is fázna az arab politikai körök a round-table konferenciától és az arab-zsidó megegyezéstől, minden politikai machináció ellenére: gazdasági téren lényeges lépések történtek a két nép együttműködésére vonatkozólag, amit a kereskedelmi kamara konferenciája is bizonyít. A Haarec ugyanekkor megállapítja, hogy az arab vezetőkörök nem hadakoznának oly hevesen a közös tárgyalások ellen, hogyha az arab nép körében nem lenne egy erőteljes áramlat, amely a zsidókkal való tárgyalások mellett foglal állást. A „Davar“ rendkívül érdekes cikkben foglalkozik Schukat Ali által megindított pánizlam mozgalommal, amely tulajdonképpen a zsidók kiszorítását célozza Palesztinából. A lap megállapítja, hogy Schukat Alinak csak részben sikerült eredményt elérni Palesztinában. A pánizlam gondolat erős ellenzékkel találta szembe magát, különösen a keresztény arabok részéről, valamint a többi arab államokban, amelyek a maguk szempontjából nem tartják kívánatosnak, hogy Jeruzsálem legyen a pánizlam centrum. A jeruzsálemi izlam egyetem tervét is ellenzik, mert ez konkurenciát jelentene a kairói egyetemnek. A lap ugyan ekkor megállapítja, hogy az arab nép körében egyre erősebbé válik az arab-zsidó megegyezés szükségességének tudata és egyedül a mufti ellenállásnak tudhatók be a nehézségek.

A revizionisták a „béke“ útján?

De szemellátható enyhülés állott be a cionista szervezetben belül is, ahol különösen az utóbbi kritikus időkben érezték a féktelen pártszendvények romboló hatását. Az ellenzéki pártok közül a radikálisok voltak az elsők, akik levonták a politikai helyzet logikus következtetéseit, amennyiben a beléptek a Jewish Agency politikai bizottságába és részt vesznek a kormányral való tárgyalásokban. Ugyanekkor a revizionisták, Wolfgang von Weisl veze-

tése alatt „irtóhadjáratot“ indítottak a mai vezetőség illetve Weizmann ellen, amelyben tullepték a józólés határait is. Különösen Wolfgang von Weisl magatartása váltott ki nagy visszatekintést nemcsak általános cionista körökben, hanem a revizionista táborban is. Weisl egyik nyilatkozatában ugyanis az angol imperiálizmus ügynökének aposztrofálta Weizmann. A türelme- sebb revizionista körök rosszalására azonban rektifikálta nyilatkozatát.

A Doár Hajom a Jewish Agency tárgyalásairól

A revizionista táborban megnyilatkozó enyhülés mellett szól a palesztinai

Doár Hajom egyik legutóbbi vezércikke is. A Doár Hajom az oly hevesen támadott tárgyalásokat, illetőleg csupán arra szorítkozik, hogy az exekutív a Jewish Agency gazdasági szakértőinek jelentése alapján egy részletes és minden szociálista elmélet-től mentes gazdasági programmal lépjen fel a kormány képviselői előtt. Arthur Ruppin pedig csak abban az esetben alkalmas a tárgyalásokban való részvételre, ha ezalkalommal mentesíti magát a baloldali befolyástól.

Tény az, hogy az ellenzék részéről megnyilvánuló némi enyhülés, valamint Weizmann visszavonulása, amelyet legutóbbi nyilatkozataiban is megerősített, sejtetni engedik, hogy a júniusban összeülő világkongresszusnak mégis sikerülni fog megteremteni a pártközi koalíciót. Ez a koalíció égető szükségesség úgy kül-, mint belpolitikai szempontból. Weizmann lemondásával is ezt a célt kívánja szolgálni és hajlandó saját személyét is feláldozni ennek érdekében. Így nem lehetetlen, hogy a kongresszus magáévá teszi Nahum Goldmann szótartat: *győzők és legyőzöttek nélkül meg kell teremteni a pártközi egységet.*

(d. h.)

A szovjet eredményes gyufadumpingba kezdett Francia-Algírban

London, április 29. A szovjet eredményes gyufadumpingba kezdett a francia Algírban, amelynek területén nincs érvényben a francia gyufamonopólium. Olyan olcsón adják a szovjetgyufát, hogy ez szakértők szerint még a szállítási költségeket sem fedezheti. Két gyufagyár

az orosz konkurrencia miatt kénytelen volt üzemét megszüntetni, mert nem versenyképes.

Az algéri kereskedelmi kamara felirattal fordult a francia kormányhoz, melyben kéri, hogy tiltsák el az orosz gyufabevitelt az algéri tartományban is.

Shakespeare ciklust a legértékesebb operákat, a szezon legnagyobb sikerű színműveit látják féláron a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói

A május 9—18. között lezajló Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóinak kétségkívül egyik legnagyobb problémája lesz az, hogy a rengeteg szórakozási lehetőség között válasszon. A Nemzetközi Vásár idejére a színházak parádés műsort állítottak össze, a mozgósínházak pedig az év legnagyobb slágereit hozzák reprimé azert, hogy a vidéki és külföldi közönség az év műsorának a legjavát kapja. A Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége azon törekvésében, hogy a látogatóknak minél több kedvezményt nyújtson, megállapodást létesített elsősorban az Operaházzal, a Nemzeti Színházzal, a Kamara Színházzal, melynek értelmében a vásárigazolvány tulajdonosai 50 százalékos kedvezményben részesülnek. Az Operaház ezenkívül erre az időre a legértékesebb és legváltozatosabb műsort állította össze. A vásárlátogatók féláron hallhatják a örökéletű operákat, melyek közül kiemelkedik a Bolygó Hollandi, Traviata, Rózsálovag, Hegyek Alján, Don Juan, Istenek Alkonya, Mosoly Országa, Don Pascale, Nürnbergi Mesterdalnokok. Ugyancsak féláron jutnak hozzá a vásárigazolvány tulajdonosai a Nemzeti Színház Shakespeare-ciklusának keretében színrre kerülő Hamlet, Szent Ivánéji Álom, Othello, Julius Cezar, Windsor Vig Nők előadásaihoz, valamint Herczegh Ferenc óriási sikerű reprimé, az Éva Boszorkányhoz. Féláru jegykedvezményre jogosító utalványt a Kamara Színház előadásaira is. Itt a műsorból a Krétakör, Konstantin Abbé, a Csodadoktor, Azra és Nem Elhettek Muzsikászó Nélkül c. darabok emelkednek ki. A kedvezményes füzet a Vásári Színház előadásaira is tartalmaz 30 százalékos utalványt. Itt a nagyszerű műsorból messze kiemelkedik Anna Maria Guglielmitti, a világ egyik legnagyobb koloratura énekes nőjének fellépése a Hoffmann Meséiben és a Traviatában. A Városi Színház ezenkívül a Luxemburg Grófia című örökéletű Lehár-operettet tűzte műsorra a vásár idejére parádés szereposztásban. A komoly zene és irodalom kedvelői tehát 100 százalékgig megkapják minden igényt kielégítő szórakozásukat. A vásár azonban azokról is gondoskodott, akik szabadidejüket a könnyebb programmal akarják kitölteni, éppen ezért 50 százalékos jegy-

kedvezményre jogosító utalványt juttattak az Uj Színházba; a Bethlentéri Színházba, a Royal Orfeumba és a Beketow-Cirkuszba.

A kedvezményes füzet teljes féláru engedményt biztosít Budapest elsőrangú fürdőibe. Így a Margitszigeti Fürdőbe, a Gellért-fürdőbe, a Rudas- és Széchenyi-fürdőbe.

Teljesen díjtalanul tekinthetik meg a vásárigazolvány tulajdonosai a Magyar Nemzeti Múzeumot, a Szépművészeti Múzeumot, az Uj Magyar Képtár, Hopp Ferenc Keletázsiai Múzeumát, a Magyar Történelmi Képcsarnokot, az Iparművészeti, Közlekedési és Mezőgazdasági Múzeumot. Nagyarányu kedvezményeket és áremedményeket nyújtanak ezenkívül a vásár ideje alatt az összes budapesti szanatóriumok és üdülőhelyek.

Ha ehhez még hozzávesszük azt, hogy a vásárigazolvány tulajdonosai már május 4-től teljes féláru menetdíjkedvezményben részesülnek a magyar vonalakon. 1/2 áron, utólag megválthatják vizumukat a vásár területén. Jugoszláviában féláron utazhatnak, Csehszlovákiában 33 százalékos menetdíjkedvezményben részesülnek. Romániában pedig a visszautazásnál élveznek 50 százalékos utazási kedvezményt. — láthatjuk, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége valóban komoly értéket nyújt a vásárlátogatóknak azonfelül, hogy Közép-Európa legértékesebb és kereskedelmi, ipari szempontból is legértékesebb vásárát tárja a látogató közönség elé.

... megkérdezik, ki Ön!

ROTBART LUXUS
ROTBART-SOFT
MOND-EXTRA GOLD
ROTBART KUNST
MOND-EXTRA SILBER

Vezérképviselő: C. DUISBERG
Bucurughi 1. Str. Carol 1.

Uj Kelet
Főszerkesztő
Felelős
Hatalm
Közlöny
meg

— Vált
pestről je
időjárás
időjárás v
változása
kisebb eső
ma dében

— Nem
york főpol
tik: Newy
sitotta a
ter elmoz
mert szeri
vadás alap

Ma b

A szezon

— Vesz
Párizsban.
fogtak egy
nek nevét
záron meg
nevet szok
veszik, hogy
zet, a GPU
pították, ho
évbén défra
tengerészeti
teket kész
kutatók nem
jedt francia

— Sportol
tenségeitől
tillát szopog

— A szá
redett közeli
tesek és kom
Dresdenben
kommunista
viselőik elke
egymással. A
vény butorá
zuhantak és
netek közben
teni és az ül

— Kalap-
t. vevőközö
mán nagy ta
legmélyebb
cég ezen ren
sának 25 év
rendezi. A K
ismert legjót
és a vevő pé
kapja. Figye
győződjön m
valódiságáról

Auto

A Kellenbe
gép az, amiv
meo, Daimler
motorjuk hen
köszörülük ki
nyugodt járá
ugy érhetjük
csiknál, ha a
hogy a mego
svájci gyártm
köszörültetjük

Az itten d
peknek a pont
ter. — de ez
ellenben öte
nek a pontoss
az is bizonyít
kizárólag ezen

Ez vezette a
FUTÓJAVITÓ
AUTODINAND
a mai nehéz g
nagy anyagi
Kellenberger
pel fejlesztett
műhelyét, me
donosok azon
hogy a legpre
a legolcsóbb ár
ért az ellensz

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bányászati szolidaritás naplaja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszög: Hotel Imperial
Működésük utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— **Változékony időjárás várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint változékony időjárás várható lényegtelen hőmérséklet-változással és helyenként, főleg nyugaton kisebb esőkkel. A hőmérséklet Budapesten ma délelőtt 15 fok Celsius volt.

— **Nem mozdítják el állásából New York főpolgármesterét.** New Yorkból jelentik: New York állam kormányzója elutasította a Walker newyorki főpolgármester elmozdítására irányuló javaslatot, mert szerinte a polgármester ellen emelt vádak alaptalanoknak bizonyultak.

Ma bucsuzik az operett-együttes

VIKTORIA

A szezon utolsó előadása, ezt meg kell néznie!

— **Veszedelemes szovjetkémek fogtak Párizsban.** Párizsból jelentik: Tegnap elfogtak egy veszedelemes szovjetkémeket, akiknek nevét még nem sikerült kideríteni, mert egész sor álnévet szokott használni. Azt bizonyosra veszik, hogy az oroszországi terrorszervezet, a GPU tagja. A detektívek megállapították, hogy a lefogott kém az elmúlt évben defranciaországi hadikikötőkben és tengerészeti repülőtereken fényképfelvétel készített. A nála megtartott házkutatás némi fényt derít a szovjet kiterjedt franciaországi kémszervezetre.

— **Sportolók nátha, influenza kellemetlenségeitől menekülnek,** ha Anacot pasztillát szopogatnak. Egy fiola ára 37 lej

— **A szász tartománygyűlésben elküldött közlőanyagok vtvak a kampószerkesztések és kommunisták.** Berlinből jelentik: Dresdenben a szász tartománygyűlésben kommunista és nemzeti szocialista képviselők elküldött közlőanyagok vtvak egymással. A tumultusban a szónoki emelvény butorabjai a gyorsírók padjaira zuhantak és összetörték. Épületes jelenetek közben ki kellett a karzatokat üríteni és az ülést fél kellett függeszteni.

— **Kalap-király cég tisztelettel értesíti a vevőközönséget,** hogy május hó folyamán nagy tavaszi vásárt rendez, a lehető legmélyebbre leszállított árak mellett. A cég ezen rendkívül olcsó vásárt fennállásának 25 éves évfordulója alkalmával rendez. A Kalap-király cég csak az elismert legjobb dolgokat tartja raktáron és a vevő pénzéért a legtöbb ellenértéket kapja. Figyelje a Kalap-király árait és győződjön meg személyesen hirdetésem valódiságáról.

Autofulajdonosok

A Kellenberger-féle hengerköszörülőgép az, amivel a Hispano-Suiza, Alfa-Romeo, Daimler, Saurer stb. autógyárak a motorjuk hengerjeit arra a pontosságra köszörülük ki, ami a zajtalanságot és a nyugodt járást biztosítja. Ezeket csak úgy érhetjük újból el a már használt kosznál, ha a javításnál ügyelünk arra, hogy a megóvódott hengereket ezen svájci gyártmányú hengerköszörülő gépen köszörülteszük ki.

Az itten dolgozó hengerköszörülőgépeknek a pontossági határa 2—3 milliméter. — de ezen Kellenberger-féle gépek ellenben ötéred milliméter — és ezen gépek a pontosságát és a megbízhatóságát az is bizonyítja, hogy a fenti autógyárak kizárólag ezen géppel dolgoznak.

Ez vezette arra a cluji SZABÓ JÁNOS AUTOJAVÍTÓ CÉGET (CALEA REG. FERDINAND 56. TELEFON 1013.), hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett, nagy anyagi áldozat dacára, egy ilyen Kellenberger-féle hengerköszörülő géppel fejlesztette a már meglévő modern műhelyét, mely bővítéssel az autofulajdonosok azon érdekeit óhajtja szolgálni, hogy a legprecízebb kivitelben és mégis a legolcsóbb árban kaphassák meg pénzükért az ellenszolgálatást.

Május 1-én munkaszünet lesz az állami hivatalokban és az iskolákban is

A bukaresti rendőrség kommunista manifesztációtól tartva betiltotta a szociáldemokraták ucai felvonulását

Bucuresti-Bukarest, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A miniszterelnökség rendeletet adott ki, amelynek értelmében május 1-ét, a munka ünnepét, teljes jellemben hivatalos ünnepé deklarálják. A rendelet értelmében május 1-én ugy az állami, mint a magánhivatalokban szünetelnie kell minden munkának. A közoktatásiügyi minisztérium körrendeletben

utasította az iskolákat, hogy május 1-én szünetet tartsanak.

A bukaresti rendőrség tudomására jutott, hogy május elsején rendbontó elemek megakarják zavarni a szociáldemokraták ucai felvonulását. Erre való tekintettel a rendőrprefektus betiltotta a bukaresti ucai felvonulást.

— **Felboncolták a budapesti Imperial szállodában meggyilkolt Szendrei Margit holttestét.** Budapestről jelentik: Az Imperial-szállóban elkövetett gyilkosság áldozatát, Szendrei Margitot felboncolták. Az orvosi szemle észleleteiből kégyilkosságra lehet következtetni. A gyilkost, Tomkó Bélát délelőtt újabb kihallgatás alá fogták.

— **Kizárás készül a dán cipőiparban.** Kopenhágából jelentik: A cipőgyári ipart kivéve a többi iparágakban sikerült a meg egyezést létrehozni a munkások és munkaadók között s így 50 ezer munkás ma este várt kizárása elmaradt. A cipőgyári munkások kizárása meg nem történt meg. A kizárás mintegy kétezer dolgozót érint.

Hangos világslágerek a Magyar Színházban

— **Lángrollobant egy erdő a mozdony szikrájától.** Linzből jelentik: Schönau pályaudvara közelében a mozdony kiugró szikrájától a pályatest melletti fenyőerdő lángrollobant. Az erdőtűz hosszú időn át tartott, míg végre sikerült eloltani. Több mint hater ezer fenyőfa hamuvá égett a nagy tűzben.

— **Május 13-án lesz a francia elnökválasztás.** Párizsból jelentik: A mai francia minisztertanács az elnökválasztás időpontját véglegesen május 13-ban állapította meg. A hivatalos lapban megjelent Doumergue elnök ílyértelmű rendelete, amellyel az elnökválasztó nemzetgyűlést összehívja. Politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy az elnökválasztáson az első menetben bármelyik jelölt is abszolút többséget szerezhetne.

Ma bucsuzik az operett-együttes

VIKTORIA

A szezon utolsó előadása, ezt meg kell néznie!

— **Minden áldott állapotban levő anya a vitaminokban gazdag, táperőkben dus Ovomaltine-t használja reggelire,** uszonnára.

— **Az utolsó parancs című megrázó orosz dráma fut az Építők munkás-Otthon mozgóban.** Csütörtökön 7—9ig, pénteken 3, 5 és 7 órakor, szombaton 7—9-ig. Emil Janningsgal a főszerepben. Vasárnap 3, 5 és 7 órakor, hétfőn 7—9-ig, szerdán 7—9-ig A cár és a költő orosz dráma. Főszerepben: Adolph Menjou. Ezenkívül gyönyörű kísérő műsor kerül vetítésre.

— **Letartóztatták Prónay Pált,** a hírhedt fehérterrorista tisztet. Budapestről jelentik: Prónay Pál lakását ma egész éjjel detektívek őrizték. Letartóztatása ma délelőtt az ügyészségen történt meg közvetlenül az ügyész által. Valószínűnek tartják, hogy a Ranzenberger-Prónay rágalmozási per folytatásának tárgyalását a bíróság szombatra tűzi ki s addig Prónay az ügyészség foglya marad.

— **Autórészvényekben áresés volt a londoni tőzsdén.** Londonból jelentik: Az értéktőzsdén autórészvényekben és közlekedési papirokban a költségvetés előterjesztésével kapcsolatos bejelentések miatt áresés állott be.

— **Optimista könyvet írt Ford.** Londonból jelentik: A könyvkereskedések kirakataiban megjelent Ford új könyve, a Fel-fel. Az amerikai autógyárak ebben a könyvben is optimista gazdasági tanokat hirdet. Sikraszáll a jobb minőség, a csonyabb árak és az emelkedő munkabérek mellett.

— **Szász ember pusztult el a kaukázusi földrengésnél.** Moszkvából jelentik: A transzkaukázusi Nakhitschován köztársaságban tegnap nagykiterjedésű földrengés volt. A földrengést Erivanban és Bakuban is érezték. Több falu összeomlott és legalább 100 ember meghalt. Az anyagi kár igen nagy.

— **Uj autótípus, hátul alkalmazott motorral.** Londonból jelentik: Egyik amerikai autógyár új autót hozott forgalomba, melynek 29 lóerős, 8 hengeres motorja a kocsis hátsó részébe van beépítve. Az újrendszerű autónak szakértők szerint kedvezőbb a súlyelosztása, hőség és szagelvezetése tükéletesebb s tovagördülése nyugodtabb.

— **Trotzkij beutazási engedélyt kért a spanyol kormánytól.** Madridból jelentik: Trotzkij beutazási engedélyt kért a spanyol kormánytól. Kérését azzal indokolta meg, hogy a spanyol monarchia kormányát a háború előtt kiutasította Spanyolországból. A kormány állásfoglalást még ismeretlen.

4 fivér

Romániában először

— **Underberg kitüntetések:** London 1851 és 1862, Párizs 1853, 1867 és 1900, München 1854, Köln 1865, 1875 és 1885, Dublin 1865 1875, Oportó 1865, Altona 1869, Wittenberg 1869, Wien 1973, Bremen 1874, Philadelphia 1878, Sydney 1879, Düsseldorf 1880 és 1902, Melbourne 1880, 1888, Cleve 1881, Porto Alegre 1881, Bordeaux 1882, Amsterdam 1883, Kalcutta 1883/84, Antwerpen 1885, Adelaide 1887, Brüssel 1888 és 1910, Csigágó 1893, St. Louis 1904. Ilyen sok, sőt több elismerést kapott az Underberg gyomorlikőr 80 éves használata óta a kulturvilág különböző városában, mint a legelőnyösebb emésztési szer.

— **Akinek rossz gyomra van,** aki savanyu felbőgésben, vagy túlzott bélérjedésben szenved, az tökéletes gyógyulást talál a 25 év óta orvosilag ajánlott „Magnesium-Perhydrol-tabletták Merck” előírás szerinti használata által.

Rudolf Mosse

hirdetési iroda a városi plakátírozás bérloje,

uj címe május 1-től

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 8. (vclt Wesselényi Miklós ucca)

— **Szép kézi husvétii pászka (macesz)** kapható olcsó árban Hellmannál. Telefon 4-94.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek,** valamint azok, akik hűgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserű víz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kelemesen ható hashajtó s ezért prostata-betegségeknek is ajánlják. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az új Remarque: És azután...

Der Weg Zurück Utánvétell küldi

A tőke hatalom!

Egyetlen egy sorsjeggyel nyerhető:

20,000.000 Lei

12,500.000 Lei

7,500.000 Lei

Jutalom:

Főnyeremény:

Kisorsolásra kerül 42,000 nyeremény több mint

Háromszáz millió lei összegben.

Sorsjegyárak:

Egész 1200 lei, fél 600 lei negyed 300 lei

Fizetés vétel után az 1931 május 19-én kezdődő húzás előtt. Már csak igen csekély sorsjegykészlet, a megrendelést kérjük tehát lehetőleg még ma eszközölni

Fritz Dörge, Wien

I/K. Kärtner strasse 43-49

NAPROL-NAPRA

Kairóból jelentik, hogy Szein Haszszán egyiptomi archeológus a gázák közelében két híres ókori énekes, egy férfi és egy nő sírját tárta fel. Az énekművészek a fáraó udvarában éltek. A sírban talált papiruszok tanuskodnak arról, hogy az énekművészetek már ebben a korban igen értékelték az egyiptomiak.

Newyorkból jelentik, hogy Ruth Nichols, amerikai pilótánő május elsején az új

Talu, Észak csalogánya

egy gyönyörű európai asszony tragédiája a jéghegyek birodalmában

fundlandi Harbour-Grance-ból Párizsba óceánrepülő utra startol. Az óceánrepülő utat Charles Lewine finanszírozza.

Május első napjaiban megkezdí műbődését Zürich közelében az új svájci német nyelvű nagy rádióállomás. Az állomásnak 60 Kilovattos adóenergiája van. Eze az állomás a második svájci nagy adó. Az elsőt néhány héttel ezelőtt Genf közelében Sottensben szólaltatták meg első ízben. A sottenssi állomás francia nyelvű svájci országos nagy adó.

A leipzig August Platzen lévő muzeumban ismeretlen tettes ellopta Dürer „Apocalypsus lovasai”, „Lovas Halál” és az „Ördög” című világhírű rézkarcát. A rendőrség rádióállomása útján a közölte a felbecsülhetetlen értékű kép eltulajdonítását az összes európai rendőrségekkel.

A West et Co. newyorki bankház esődbebutott. Bukását a Pynchon-bank múlt heti fizetéseketelensége okozta. Még több más tőzsdédecg bukását várják az újabb pénzügyi fizetéseketelenségek következményeként.

A jávai Batáviából 8 nap alatt érkezett meg az utasszállító repülőgép Amsterdamba. Ez az első eset, hogy a több mint 10.000 kilométeres távolságot ilyen rövid idő alatt a gép megtette.

— **Az ideális, enyhén, de biztosan ható Artin dargée hashajtó állandóan szedhető:** megszokást nem idéz elő.

Minden regénynél érdekesebb olvasmány

II. Vilmos császár emlékiratai

„ESEMÉNYEK ES EMBEREK 1878-1918. ÉVEKBŐL”
 Ara 100 lej helyett 40 lej
 Kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Vidékre 48 lej pénz, vagy bélyeg ellenében portómentes szállítást

ufadum-Algirban

cia miatt kénytelen letetni, mert nem verdelmi kamara feliratia kormányhoz, melyak el az orosz gyufartományban is.

esebb ope-erü szinmű-Nemzetközi

sító utalványt juttat: a Bethlentéri Szin-umba és a Beketow-üzet teljes feláru en-Budapesti elsőrangrgitszigei Fürdőbe, a Rudas- és Széchenyi-

il tekinthetik meg a rajdonosai a Magyar t, a Szépművészeti Magyar Képtárt, Hopp Muzeumát, a Magyar nokot, az Iparművé-és Mezőgazdasági ányu kedvezményeket nyujtanak ezenkívül az összes budapesti ülőhelyek.

zzávesszük azt, hogy tulajdonosai már eláru menetdíjkezdvez- a magyar vonalakon, válthatják vizumaikat agoszsláviában féláron ovákiában 33 százalé-nyben részesülnek visszautazásnál él-utazási kedvezményt, a Budapesti Nemzet-ge valóban komoly sárlátogatóinak azon-urópa legérdekesebb ri szempontból is leg-árja a látogató közön-

egik és Or!

ROSBART LUNEX
 ROSBART-SONGELIX
 MOND-EXTRA 6-10
 ROSBART LUNA
 MOND-EXTRA 12-16

C. DUISBERG
 in. Carol 1

KÖZGAZDASÁG

A temesvári Weisz Lipót textilnagykereskedő cég 100 százalékos egyezséget ajánlott fel hiteltörlesztőinek 8 évi lefizetés és 7 százalékos kamattal

A cég passzívai 11,553 és aktívai 10,486.628 lej

Timisoara-Temesvár, április 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A temesvári piac még mindig a harmincéves multu Weisz Lipót textilnagykereskedő cég fizetési képességének hatása alatt áll. Ez a fizetés képtelenség ugyanis az itteni piac egyik legrégebbi, legerősebb cégét döntötte ki a bányai gazdasági élet organizmusából.

Egyébként a cég tulajdonosa, Báruch Lipót tegnap nyújtotta be kényszer egyezséget az itteni törvényszékhez. Eszerint a cég passzívai 11,553.309 és aktívai 10,487.628 lejre ruznak. A cég

tulajdonosa százszázalékos egyezséget ajánl fel 7 százalékos kamattal mellett három évi lefizetésre. A fizetési feltételek szerint a cég az egyezség után számított három hónap mulva egységes kvota szerint törleszti az első részletet s ezután minden három hónapban, a három év lejártáig, lefizeti a hitelezőknek a többi követelésüket. Minden bizonnyal, a hitelezők el fogják fogadni a felajánlott ki egyezési formát s ilyenformán a törvényszék csupán arra fog szorítkozni, hogy az egyezséget hivatalosan is verifikálja.

A Mezőgazdasági Bank és a Földhitelintézet rövidesen megkezdik működésüket

Carageat nevezte ki a kormány a Földhitelintézet kormányzójává

Bucuresti-Bukarest, ápr. 29. Az ipari és kereskedelmi minisztériumban tegnap este Manoilescu miniszter elnöklése alatt értekezlet volt, amelyen résztvettek az összes bukaresti nagybankok képviselői. A Marmorosch Blanc Arisztid, a Banca Romaneasca Nae P. Stefanescu vezérigazgatók képviselték.

Manoilescu iparügyi miniszter hosszabb expozéban ismertette a megjelentek előtt a Mezőgazdasági Bank és a Földhitelintézet megalakulását. Rámutatott arra, hogy előbbinek feladata olcsó beruházási kölcsönökhöz segíteni a földműveseket,

utóbbi pedig a mezőgazdasági tartozások konvertálását kívánja lehetővé tenni. Manoilescu felszólította a nagybankokat, hogy vegyenek részt különösképpen a Mezőgazdasági Bank alapítókéjének lejegyzésében.

A miniszter felszólítására a jelenlévő bankvezérek elhatározták, hogy az annak idején az ideiglenes földhitelintézet számára lejegyzett százmillió lejt a Mezőgazdasági Bank rendelkezésére fogják bocsátani.

A Földhitelintézet kormányzójává egyébként Carageat nevezte ki a kormány.

SPORT

A május eisejeli alsózsuki loversenyek

A „S. T. I. C.” ez idén szokottnál korábban rendezte az alsózsuki loversenyeket. Május 1-én, azaz pénteken lesznek a megnyitói versenyek, hogy aztán május 3-án és 10-én befejezzék a tavaszi szezont.

Ezidén ugyanis — minden krízis ellenére — legnagyobb valószínűség szerint ősszel is lesznek loversenyek, mégpedig lovasmérkőzésekkel és lovaspolóval egybe kötve. Ez utóbbi nálunk alig ismert sportot egyik kitűnő művelője gr. Bánffy Miklós, — aki ezen a téren is elismert szak tekintély, — akarja bevezetni.

A május eisejeli megnyitón egy 20 km-es ügetőversenyen kívül öt vágta-verseny lesz. Ez utóbbiakban a bonchidai ménes tenyésztője mellett megjelennek első nyilvános szereplésre a kolozsvári mintagazdaság ugynevezett erdélyi könnyű lovai is. A vágta-versenyek távja azonos: a derby távjal, azaz, 2400 m. Tehát a lóspontunk iránt érdeklődő közönségnek kitűnő alkalom kínálkozik némi összehasonlításra.

Az első napi versenyek csomagja vitán felül a 2., 4. és a 6. számú programpontra lesznek, melyek mind vágta-versenyek, különösen a második szám izgalmasnak ígérkezik. Akik a tavalyi versenyeket látták, bizonyára emlékezni fognak a könnyű kis Maglod-kancára, melyet az angol telivér Marnita csak elkeseredett küzdelem után bírt legyőzni. Ebben a második számban az idén 5 Maglod-mén mellett 4 Vulkán csikó is indul. Az angol telivér mének (Maglod is Vulkán) ivadékainak összezapasása nem mindennapi küzdelmet fog eredményezni.

Kiváncsian várjuk a kolozsi mének bemutatkozását a gyepen; az elsőnek nagyon kell tudnia.

A kolozsvári vasúttalomsról d. u. háromnegyed 2 órakor különvonat viszi a közönséget a verseny pályához. Menettérti jegyek lesznek tehát, nem kell félnie senkinek sem a vonatlekéséstől, mert a versenyek befejezése után 25 pernyi ideje van a közönségnek, mely az állomáson várakozó különvonat kocsiiban nyugodtan elhelyezkedhetik. A verseny pályán büffék vannak felállítva és katonazene fogja szórakoztatni a közönséget.

Színház-Mozi

Szenzációs műsorú táncestély lesz szombaton este a Newyorkban

Hirt adtunk már arról, hogy a Színház és Mozi Világ szerkesztősége szombaton, május 2-án rendkívül magas színvonalon álló műsorú táncestélyt rendez, amelynek keretében a legkiválóbb művészek lépnek fel. Lengyel Irén, a kiváló erdélyi primadonna ezuttal lép fel először kétéves hallgatása után s már ez a körülmény biztosítja az estély sikerét. Mellette az est másik szenzációja Rózsa Anna, a Román Opera világhírű vendégművésznője, aki az elmúlt évben a milánói Scala színház énekesnője volt. Beszélgettünk a művésznővel, aki kérdésünkre elmondta, hogy Erdélybe csak pihenni jött, mert az elmúlt szezon olyan fokozott művészi munkát követelt tőle, amely szükségessé tette számára a pihenést. Arra a kérdésünkre, hogy mik a tervei a jövőre nézve, Rózsa Anna a következőket mondta:

— Egyelőre csak a nyugalomra gondolok. Miután kolozsvári vendég szereplésemet befejeztem, hazamegyek szülővárosomba, Buziásra. A milánói Scala Operaház a következő évben is igényt tart közreműködéseimre, de szó van arról is, hogy a budapesti Operaházban is fel fogok lépni. Erdélyi magyar lány vagyok, édesapám szegedi származású és éppen ezért nagy súlyt helyezek rá, hogy a fejlett művészi igényű budapesti közönség előtt is bemutatkozzam.

Egyébként Rózsa Annán kívül Kertész Mancsi, a kolozsvári színház tehetséges szubrettprimadonnája, továbbá Fekete Mihály lesznek a szombati műsorú táncestély főattrakciói. Kivül még egy görög csoport, továbbá Günsler Nándor, a talentumos festőművész ötletes konferansza és gyorskarrikatúrái fogják elszórakoztatni a közönséget. A szereplő művészeket Bródy Miklós dr., a Román Opera karmestere fogja zongorán kísélni.

**HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN
HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉRE**

Román Opera műsora

Rózsa Anna kolozsvári fellépései. A milánói „Scala”-ban aratott hatalmas sikerei után egész Kolozsvár frenetikus ünnepléssel üdvözölte a kitűnő művésznőt, aki újabb csodás fejlődéséről tett tanúbizonyságot, felfelé ívelő fényes pályájának ezen az új állomásán. Az Opera igazgatójának sikerült megállapodnia Rózsa Annával, hogy a „Lakmé” május elsején előadásán kívül, amelyet még mérsékelt felemelt helyekkel tartja meg, május 3-án, vasárnap este még egyszer fellépjen a Mignon Philinjeben, amely egyik legjobb és legbrilliansabb szerepei közé tartozik. Ezt az előadást már rendes helyekkel tartja meg az Opera igazgatója, hogy mindenkinek alkalma legyen gyönyörködni Rózsa Anna kivételes művészetében.

Péntek, május 1: Lakmé. Anna Rózsa, a milánói „Scala” tagjának fellépésével.)

Vasárnap, május 3 (este): Mignon. Anna Rózsa, a milánói „Scala” tagjának fellépésével.)

Hétfő, május 4: Afrikai nő. (Olcsó helyekkel.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

A szezon utolsó előadása ma este lesz a Magyar Színházban. Szíre kerül: a Viktória, a legnagyobb sikerű operett, mozihelyekkel. A főszerepeket Karácsonyi Illy, Kertész Mancsi, Nemes Mancsi, Nádor Jenő, Tompa Béla, Ihász Aladár, Selmezy, Leővey alakítják.

4 fivér. Minden intervenció dacára sem vonta vissza a kormány a 4 fivér című nagy pacifista világfilm cenzuráját. A filmet a Magyar Színház Mózgó szerezte meg előadásra. Ez a nagy hangos sláger fénypontja a Magyar Színház májusi programjának.

Talu, Észak csalóánya. Ez a nagy hangos attrakciós film a jéghegyek birodalmának titokzatos életét tárja fel előttünk, megrázó erővel. Egy gyönyörű fehér asszony áll a film központjában, aki eskükhöz megy feleségül, aztán magával ragadja őt egy hajóskapitány szenvedélye, akinek hajója összezuhan a jéghegyeken. Vad hajszá indul színon a befagyott tenger tükre, élet-halálharcot vív a szerelem és a szenvedély, míg végül is diadalmaskodik a szerelem. Gyönyörű zene, ragyogó felvételek, izgalmas mese teszik az Észak csalóányát a szezon egyik legszebb filmjévé.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA

Szerda este 9: Az elcsérelt ember (Kaszab Anna, Szentgyörgyi Mária, Benes Ilona, Miklóssy Margit, Földényi László, Tóth Elek, Réthely Ödön és a drámai együttes bucsuja. Mozihelyekkel.)

RADIO MÜSOR

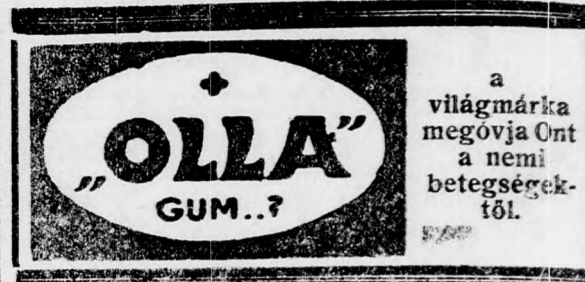
IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Csütörtök, április 30.

Bukarest. 12: Grammfón. 16: Lucazenekar: román zene. 17.15: Lucazenekar. 19: Grammfón. 20: Athansiu, az opera baritonénekesének hangversenye. 20.30: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 21.15: Rádiózenekar folytatása.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás. — 2.45: Hírek, időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádió előadása. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. 5.10: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 5.45: „Tanulmányút Uruguidy és Brazília keresztül”. 6.15: Id. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye. 7.50: Két történet. Kosztolányi Dezső felolvasása. 8.15: Strauss-hangverseny az Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában. — Utána: Pontos időjelzés, hírek, időjárás. 10: A Magyar Külügyi Társaság előadásorozatában Csikay Pál dr. előadása. — Majd: Szabó Guy László jazz zenekarának hangversenye.

Bécs. 19.30: Langmann Fülöp: Bartel Turasel c. drámája. 21.40: A Korngold-jazz játéka.

Breslau. 23.30: Régi és új tánczene. Belgrád. 17.30: Boriszov énekes hangversenye. 18: Dudaszó. 20.50: Rádiózenekar.

Milánó. 21.20: Szimfonikus hangverseny. 23: Vendéglői zene.

Pozsony. 19.25: Tánczene. 20: Prága. Prága. 22.20: Wiedermann B. tanár orgonaversenye.

Róma. 20.40: Opera a Királyi Színházból vagy a napoli San Carloból.

Stockholm. 21.55: Katonazene. 23: Diákünnep Upsalában. Utána táncgrammfón.

Péntek, május 1.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek. Időjárás. Grammfón. 16: Rádiózenekar. 17: Hírek, időjelzés. 17.15: Rádiózenekar. 18: Rádiógyetem. 19: Szindarab. 19.30: Grammfón. 20: Gounod: Faust című operája.

Budapest. 7: Májusi köszöntő. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. — 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.10: Mesedélután. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. — 5: Novellák. 5.30: Férfikvartett. 7.10: Kiss Ferenc előadástestje. 8: Orgonahangverseny. 9.30: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Utána: Zenekari hangv. 10.15: Pontos időjelzés, időjárás, majd grammfónhangverseny. Kéler, Verdi, Puccini, Bizet, Straszky művei, valamint műdalok és tánclemezek.

Bécs. 19.30: Strauss: Denevér című vig. operája. 22.40: Jazz.

Berlin. 21.40: Zongoraverseny zenekari kísérettel.

Langenberg. 20.05: Májusi hangv. Lipcse. 23.30: Tánczene.

Riga. 18.30: Lett operák.

Milánó. 21: Hangv. Csajkovszkij, Verdi, Bizet, Massenet, Gomez művei.

Róma. 20.55: Mascagni Igen című operettje.

Prága. 21: Dvorak művei.

Pozsony. 17.50: A munkásakadémia májusi ünnepe magyarul. Felolvasás, szavatok, tréfás jelenetek, proletárköltmények. dalok.

Brünn. 18.30: Munkásdalok.

Oslo. 20: Filharmónikus hangv. Schubert: Befejezetlen szimfónia. Saint-Saens: Özönvíz. A hatyú, Schumann: Esti dal. Wagner: Álomok. Aubert: Fekete domina. Mascagni: Parasztszületés. Wagner: Lohegrin, Verdi: Aida indul. 22.05: Népművelés.

Apró hirdetések

Kiadó május 1-re egy kétszoba, konyha, fürdőszoba lakás. Strada Paris (Papp u.) 38.

Mindennap frissen fejt kóser tehen és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt csicskemőtej kapható Schwartz Ignácéé vegetárius éttermében, Reg. Ferdinand 10. szám.

Megbízható, ügyes fiatal ember irodaszolgái, vagy mást hasonló állást keres. Cim a kiadóban.

BUZIAS gyógyfürdő

(ROMÁN NEUHEIM)

páratlan szénsavas radioaktív sós-vasas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedés szív és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vészségénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőesek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel gyógyítható.

Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés kitűnő kezelés, kitűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal.

Uj modern uszoda napfényes stranddal Furdődény május 15-től október 1-ig Prospektus, felvilágosítást szívesen küld Muschong Buziási Gyógyfürdő Rt. Furdőigazgatóság Buziás (Bánát)

XIV. ÉV
Cluj—K
máj
569

Az Uj Kelet
és bansa

Cikkeink
forrás me

Kéziratoka
megörzésük

Két óra
A p
jére
15-é

A nemz

Bucuresti-Bu
Uj Kelet tudós
ban detektívdr
sággal és titokz
utóbbi időben
meglepetés érte
közvéleményét:
nevezése, amely
a parlament öss
amelyről senkis
gúl a parlamen
lasztások kiírás
minuson belül,
lélegzethez sem
felkészületlenül

Iorga minisz
nap délután a
oszlatastól és a
sáról szóló kirá
zeti parasztpárt
tásnak ez a mó
szelűs után ép
rüen érte, mint
torul Oficial
meg a jelenlegi
döntő királyi
előrelátható volt
lehetett hinni, a
parasztpárti toll
gozhatni huzar
kormányval, am
az előző rezsim
nak revizióját.
azonban szemé
erkölcsi lehet
együttműködő
utolsó kormány
kott meg, hogy
landó a többség
igérni egy olyan
ben Argetoianu
Iorga kormányá
getoianu vezető
helyzetet súlyos
cunak a kormán
akit emiatt rövid
zeti parasztpárti

Ha logikus g
ésszel nem is le
az együttműköd
különösképpen a
terminusa mégis
hat. Nem akarju
elegans volt-e a
járása, hogy fel
mielőtt meg meg
nygy a választó
ben tíz nappal a
kell nyujtani a
hét sem áll teh
rendelkezésére a
előző kartell-tárg
hoz s a jelölő
Nem is beszélve
teljesen elégtelen
programjuknak
előtt való kifejez